

บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้
ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก

**ROLES OF ADMINISTRATORS IN PROMOTING
STUDENT-CENTERED LEARNING PROCESS MANAGEMENT
IN VOCATIONAL EDUCATION SCHOOLS,
NAKHON NAYOK PROVINCE**

สุรีพร แก้วโพธิ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ปีการศึกษา 2561

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้
ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก

สุริพร แก้วโพธิ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ปีการศึกษา 2561

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

หัวข้อวิทยานิพนธ์

บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้
ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก
Roles of Administrators in Promoting Student-Centered Learning
Process Management in Vocational Education Schools, Nakhon Nayok
Province

ชื่อ - นามสกุล

นางสาวสุรีพร แก้วโพธิ์

สาขาวิชา

การบริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิมพ์พรรณ เพชรสมบัติ, ปร.ค.

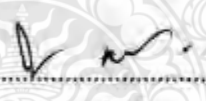
ปีการศึกษา

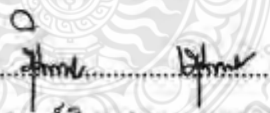
2561

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุทธิพร บุญส่ง, ศษ.ค.)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิมพ์ประภา อมรกิจภิญญา, ปร.ค.)

..... กรรมการ
(อาจารย์ชัยอนันต์ มั่นคง, ศษ.ค.)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิมพ์พรรณ เพชรสมบัติ, ปร.ค.)

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี อนุมัติวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานนท์ นิยมผล, ค.อ.ม.)
วันที่...24... เดือน...พฤษภาคม... พ.ศ. 2562

หัวข้อวิทยานิพนธ์	บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก
ชื่อ – นามสกุล	นางสาวสุรีพร แก้วโพธิ์
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิมลพรรณ เพชรสมบัติ, ปร.ค.
ปีการศึกษา	2561

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก 2) หาแนวทางในการพัฒนาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก

ประชากรที่ใช้ในการตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ครูในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก ที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2561 จำนวน 176 คน และผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 6 คน ในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก ที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2561 เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแบบสัมภาษณ์ ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) แนวทางการพัฒนาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั้น มีทั้งหมด 3 แนวทาง ได้แก่ (1) ด้านบทบาทในการวางแผนการเรียนการสอน ควรมีการจัดทำแผนงานในการจัดหาวัสดุ สื่อ อุปกรณ์เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม (2) ด้านบทบาทในการนิเทศภายใน กำกับ ติดตามผลการเรียนการสอน ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศการเรียนการสอนอย่างชัดเจน มีการจัดทำคู่มือการนิเทศอย่างเป็นระบบ และดำเนินการตามแผนการนิเทศอย่างต่อเนื่อง (3) ด้านบทบาทในการประเมินผลการเรียนการสอน ควรมีการกำหนดโครงสร้างหน้าที่ ความรับผิดชอบที่ชัดเจนในการประเมิน จัดทำคู่มือในการประเมินผลการเรียนการสอน และมีเครื่องมือวัดที่หลากหลาย

คำสำคัญ: บทบาท การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สถานศึกษา

Thesis Title	Roles of Administrators in Promoting Student-Centered Learning Process Management in Vocational Education Schools, Nakhon Nayok Province
Name – Surname	Miss Sureeporn Kaewpo
Program	Educational Administration
Thesis Advisor	Assistant Professor Pimolpun Phetsombat, Ph.D.
Academic Year	2018

ABSTRACT

This research aimed to: 1) study the roles of administrators in promoting student-centered learning process management in vocational education schools in Nakhon Nayok Province, and 2) find out ways to develop their roles in promoting student-centered learning process management.

Population who responded to the questionnaire was 176 teachers working in vocational education schools in Nakhon Nayok Province during the academic year of 2018. The key informants for the in-depth interview were 6 administrators who performed their duties in the academic year of 2018 in vocational education schools in Nakhon Nayok Province. The research instruments were a questionnaire and an interview form used for content analysis. The statistics consisted of frequency, percentage, mean, and standard deviation.

The major findings revealed that 1) their overall roles in promoting student-centered learning process management were highly rated. 2) The guidelines to develop their roles in promoting the management were divided into 3 categories: (1) the role of instructional planning including a plan in providing media, materials and equipment as an appropriate learning resource, (2) the role of internal supervision, supervision and follow-up of teaching and learning; i.e. having clearly appointed instructional supervision committees, a systematic supervision manual and a continuous supervision plan, and (3) the role of teaching and learning evaluation; that is determining the clear structure of duties and responsibilities, providing a teaching and learning evaluation manual, and having various measurement tools.

Keywords: roles, student-centered learning process management, schools

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงอย่างสมบูรณ์ได้ด้วยความเมตตากรุณาเป็นอย่างสูงจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมลพรรณ เพชรสมบัติ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์ประภา อมรกิจภิญญา ผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการสอบ และ ดร.ชัชอนันต์ มั่นคง ผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการสอบ ที่กรุณาเป็นคณะกรรมการร่วมพิจารณา ตลอดจนให้คำแนะนำซึ่งเป็น ประโยชน์อย่างยิ่งต่อการปรับปรุงวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย ดร.สุรัตน์ ขวัญบุญจันทร์ ดร.วิษณุ เป็รียนนิ่ม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสวียน เจนเขว่า ดร.อริคุณ ถินธนาปัญญา และ นายวิรรธน์ วิไลลักษณ์ ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก ที่ได้ให้ความกรุณา ในการเก็บข้อมูล ขอขอบพระคุณครูบาอาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้ข้อมูลผู้วิจัยในการนำความรู้มาอ้างอิง ประยุกต์ใช้กับงาน และขอขอบคุณเพื่อนและพี่ๆ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ที่ได้สอนและให้คำแนะนำกับผู้วิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณคณาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ที่มีได้กล่าวนามไว้ ณ ที่นี้ ที่ได้ให้ความรู้ ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณแต่ บิดา มารดา และครูอาจารย์ ที่ให้การอบรมสั่งสอน ญาติพี่น้องทุกท่านที่ได้ให้กำลังใจ จนทำให้ผู้วิจัย ประสบผลสำเร็จถึงวันนี้

สุริพร แก้วโพธิ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(3)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(4)
กิตติกรรมประกาศ.....	(5)
สารบัญ.....	(6)
สารบัญตาราง.....	(8)
สารบัญภาพ.....	(9)
บทที่ 1 บทนำ.....	10
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	10
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	12
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	12
1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	12
1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	14
1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	14
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	15
2.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาท.....	15
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	20
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	34
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	50
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	59
3.1 ประชากร.....	59
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	60
3.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ.....	61
3.4 วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล.....	62
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	63

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิจัย.....	65
4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	75
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	75
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	77
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	79
บรรณานุกรม.....	81
ภาคผนวก.....	85
ภาคผนวก ก - หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ.....	86
- หนังสือขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเข้าเก็บข้อมูลงานวิจัย.....	91
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	94
ภาคผนวก ค แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย.....	98
ภาคผนวก ง ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	103
ประวัติผู้เขียน.....	106

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 การสังเคราะห์บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	29
ตารางที่ 3.1 ประชากรที่ใช้ในการตอบแบบสอบถาม.....	59
ตารางที่ 3.2 ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์.....	60
ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของครูที่เป็นประชากร จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน.....	69
ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัด อาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก ในภาพรวม และรายด้าน.....	70
ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัด อาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก ด้านบทบาทในการวางแผนการเรียนการสอน.....	71
ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัด อาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก ด้านบทบาทในการนิเทศภายใน กำกับ ติดตามผล การเรียนการสอน.....	72
ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัด อาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก ด้านบทบาทในการประเมินผลการเรียนการสอน.....	73

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	หน้า 14
--------------------------------------	---------

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจะสำเร็จและบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบและปัจจัยต่างๆ หลายประการ องค์ประกอบที่สำคัญ คือ ผู้บริหารหรือผู้นำหรือผู้จัดการองค์การ หรือหัวหน้างาน ไม่ว่าหน่วยงานเล็กหรือหน่วยงานใหญ่ หน่วยงานราชการหรือเอกชนก็ตาม ย่อมมีบทบาทที่เป็นผลต่อการสำเร็จหรือประสิทธิภาพของงานเป็นอย่างยิ่ง บางครั้งการจัดองค์การแม้จะไม่เรียบร้อยถูกต้องก็อาจได้รับผลงานสูงได้ หากผู้บริหารมีคุณลักษณะที่ดี แต่ถ้าคุณลักษณะหรือพฤติกรรมในการนำของผู้บริหารไม่ดี แม้การจัดองค์การถูกต้องหรือดีเพียงใด ผลงานที่เกิดขึ้นของหน่วยงานนั้นๆ ย่อมสมบูรณ์ได้ยาก ดังนั้น ผู้บริหารหรือผู้นำจะต้องมีคุณสมบัติเหมาะสม มีพฤติกรรมในการนำที่ถูกต้องเหมาะสมเพราะความสำเร็จของงานทุกด้านขององค์การขึ้นอยู่กับผู้บริหาร หรือผู้นำ ซึ่งจะวินิจฉัยสั่งการ หรือตัดสินใจแก้ปัญหาต่างๆ เพื่อให้งานเกิดประสิทธิภาพ ซึ่งคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารหรือผู้นำนั้นควรจะประกอบด้วยเรื่องที่สำคัญได้แก่ คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ คุณลักษณะด้านความรู้ทางวิชาการ และคุณลักษณะด้านความสามารถในการบริหาร และองค์ประกอบที่มีอิทธิพลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนก็คือ ครูผู้สอน เพราะครูมีหน้าที่วางแผนและดำเนินการในเรื่องการนำหลักสูตรแผนการสอนและเครื่องมือในรูปแบบต่างๆ มาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่นำไปสู่การพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ประกอบด้วย ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถทางความคิดความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถทางการใช้เทคโนโลยี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2548, น.7) ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ต้องมีความเข้าใจในกระบวนการทัศน์ใหม่ในการศึกษาต้องรู้จักสร้างความรู้ความเข้าใจให้เกิดกับครูผู้สอน รู้จักกระตุ้นส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของครูผู้สอนให้เกิดความพร้อมในการนำไปปฏิบัติ ทั้งนี้เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน (สุภาพร ศรีสุระ, 2557, น.2)

จากการที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และได้ใช้หลักสูตรครบทุกระดับชั้นในโรงเรียนนาร่อง และโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรในปีการศึกษา 2547 และโรงเรียนทั่วไปในปีการศึกษา 2548 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้มีการติดตามผลการใช้หลักสูตร รวมทั้งได้มีการรวบรวมความคิดเห็นจากทุกเขตพื้นที่การศึกษา และเปิดเว็บไซต์รับฟังความคิดเห็น พบว่า มีปัญหาความเข้าใจไม่ตรงกันในหลายๆ เรื่อง

ทั้งในด้านการพัฒนาหลักสูตร สื่อการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล รวมทั้งกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศเจตนารมณ์ให้ “ ปี 2549 เป็นปีแห่งการปฏิรูปการเรียนการสอน” แต่อย่างไรก็ตามยังมีผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ที่ยังไม่เข้าใจหรือเข้าใจผิดเป็นอันมากในเรื่องนี้อยู่ โดยเฉพาะผู้บริหารโรงเรียนซึ่งเป็นผู้ที่มีหน้าที่สำคัญอย่างมากในการเป็นผู้ริเริ่มชี้นำ มีนโยบายในการปฏิบัติแจ้งให้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ ตลอดจนจัดปัจจัยสนับสนุนต่างๆ ต่อผู้ปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อผู้เรียนอย่างแท้จริง เพราะเพียงลำพังครูผู้สอนถึงจะมีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากเพียงใดก็ยังคงไม่สามารถประสบความสำเร็จได้หากขาดการสนับสนุน (อัจฉรา วิริทธิ์, 2553, น.2)

บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจึงเป็นงานที่สำคัญยิ่งเพราะเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ต่อผู้เรียนทุกระดับ เพื่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน เสริมสร้างกระบวนการคิดในลักษณะมีความประพฤตินี้ มีความรู้ดี บำเพ็ญประโยชน์ให้แก่สังคมประกอบอาชีพ สุจริตและเป็นพลเมืองดีของชาติในที่สุด ผู้บริหารจึงย่อมต้องใช้ทั้งวิชาความรู้ ประสบการณ์ ความสามารถ และยังต้องส่งเสริมในด้านต่างๆ มากมาย เป็นกลยุทธ์ในการบริหารงานให้บรรลุความสำเร็จ โดยสถานศึกษาในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก เปิดสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) แบ่งออกเป็น 3 สถานศึกษา คือ 1) วิทยาลัยเทคนิคนครนายก 2) วิทยาลัยการอาชีวศึกษานครนายก และ 3) วิทยาลัยการอาชีพออกรักษ์

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบและความจำเป็นในการแก้ไขที่เกิดขึ้น จึงมีความสนใจที่จะศึกษาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก ให้มีบทบาทในการสนับสนุนให้มีทิศทางไปในทางเดียวกัน เป็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนาและนำไปสู่การกำหนดนโยบายและกรอบความคิดในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตลอดจนเป็นแนวทางในการปฏิรูปการศึกษาเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก

1.2.2 เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาเรื่อง บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยดังต่อไปนี้

1.3.1 ขอบเขตเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่อง บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก ในด้านต่างๆ ดังนี้

1.3.1.1 ด้านบทบาทในการวางแผนการเรียนการสอน

1.3.1.2 ด้านบทบาทในการนิเทศภายใน กำกับ ติดตามผลการเรียนการสอน

1.3.1.3 ด้านบทบาทในการประเมินผลการเรียนการสอน

1.3.2 ขอบเขตประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครู จำนวน 176 คน

1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.4.1 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารเป็นสิ่งที่สำคัญที่จะกระตุ้นส่งเสริมให้การบริหารงานในบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารประสบผลสำเร็จ ซึ่งบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อการปฏิรูปการศึกษาโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีบทบาทในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.4.2 ด้านบทบาทในการวางแผนการเรียนการสอน หมายถึง ผู้บริหารมีการวางแผนเพื่อกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์วิเคราะห์ตรวจสอบ กำหนดเทคนิค มาตรการ รายละเอียด และจัดทำแผนงานโครงการ กำหนดวิธีดำเนินงาน ทั้งในด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน ด้านบรรยากาศและสภาพแวดล้อม ด้านสื่อวัสดุอุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ ด้านครูและบุคลากร และด้านงบประมาณ ให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.4.3 ด้านบทบาทในการนิเทศภายใน กำกับ ติดตามผลการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการกำกับ ติดตามผล การควบคุมที่มุ่งเน้นกระทำให้เกิดผลสำเร็จ โดยตรวจตราติดตามอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ หากเห็นว่าสิ่งที่คาดหวังอาจไม่สำเร็จเรียบร้อย ก็จะให้คำแนะนำชี้แนะการดำเนินการแก้ไขเพื่อให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ โดยปกติผู้บริหารมักใช้กระบวนการควบคุมคู่กัน กับการวางแผนเสมอเพื่อจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อผู้เรียน

1.4.4 ด้านบทบาทในการประเมินผลการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหารให้ความสำคัญในการส่งเสริม สนับสนุนเพราะการประเมินผลเป็นกระบวนการสำคัญที่มีส่วนเสริมสร้างความสำเร็จให้กับผู้เรียนและเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนการสอน และแนวคิดในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้แบบหลากหลายที่เหมาะสม คือ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามสภาพจริงซึ่งเป็นการประเมินผลผู้เรียนรอบด้านตามสภาพจริงของผู้เรียน

1.4.5 การจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับการดำรงชีวิต เหมาะสมกับความสามารถและความสนใจของผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติจริงทุกขั้นตอน จนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งหลักในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีหลักการที่สำคัญ ดังนี้ ให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยการแสวงหาข้อมูลให้ผู้เรียนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ให้มากที่สุด ให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันและได้เรียนรู้จากกันและกันได้แลกเปลี่ยนข้อมูล ความรู้ความคิด และประสบการณ์แก่กันและกันให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการ ควบคู่ไปกับผลงาน/ข้อความรู้ที่สรุปได้ และให้ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวัน

1.4.6 สถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก หมายถึง สถานศึกษาในจังหวัดนครนายกที่เปิดสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) แบ่งออกเป็น 3 สถานศึกษา คือ วิทยาลัยเทคนิคนครนายก วิทยาลัยการอาชีพนครนายก และ วิทยาลัยการอาชีพพองครักษ์

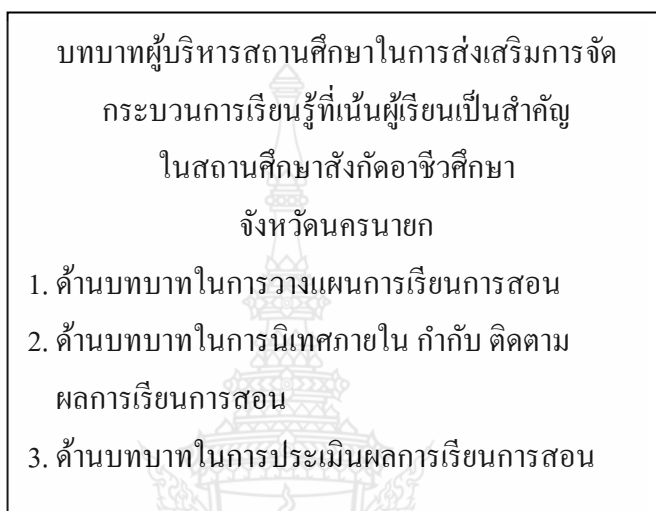
1.4.7 ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการวิทยาลัย และ รองผู้อำนวยการวิทยาลัย ในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก

1.4.8 ครู หมายถึง ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่สอนในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก

1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก ตามตัวแปรที่ศึกษา ดังแสดงในภาพที่ 1.1

ตัวแปรที่ศึกษา

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในงานวิจัย

1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา เรื่อง บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายกครั้งนี้ มีประโยชน์ดังนี้

1.6.1 ผลการวิจัยนำไปพัฒนาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก

1.6.2 ผลการวิจัยนำไปเป็นข้อมูลของบุคคลที่มาเป็นผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก ในการจัดการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 2.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาท
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 2.3 การจัดการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
- 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาท

2.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับบทบาท

เลวิงสัน (Levingson, 1964, p.18 อ้างถึงใน ประเสริฐ ปอนอิน, 2551, น.34) ได้สรุปความหมายของบทบาทไว้ 3 ประการ ดังนี้

- 1) บทบาท หมายถึง ปทัสถาน ความคาดหวัง ข้อห้าม ความรับผิดชอบและอื่นๆ ที่มีลักษณะในทำนองเดียวกันซึ่งผูกพันอยู่กับตำแหน่งทางสังคมที่กำหนดให้บทบาทตามความหมายนี้ คำนึงถึงตัวบุคคลน้อยที่สุด แต่มุ่งไปที่การบ่งชี้ถึงหน้าที่อันควรกระทำ
- 2) บทบาท หมายถึง ความเป็นไปของบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งที่คิดและกระทำเมื่อดำรงตำแหน่งนั้น
- 3) บทบาท หมายถึง การกระทำของบุคคลแต่ละคนที่สัมพันธ์กับโครงสร้างทางสังคมหรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง คือแนวทางที่บุคคลพึงกระทำเมื่อดำรงตำแหน่งนั้น

รพีพรรณ สุวรรณรัฐโชติ (2550, น.66) ได้สรุปคำจำกัดความของบทบาทไว้ว่าเป็นแบบแผนของความต้องการ เป้าหมายของความเชื่อ ความรู้สึก ทัศนคติ คุณค่าและการกระทำที่สมาชิกในสังคม คาดหวังว่าควรเป็นไปตามลักษณะของชนิดตำแหน่งที่มีอยู่ หรืออาจกล่าวได้สั้นๆ ว่า บทบาท คือ พฤติกรรมที่คาดหวังว่าบุคคลที่อยู่ในสถานภาพนั้นควรจะประพฤติหรือปฏิบัติ เช่น บทบาทของพ่อก็คือ ทำหน้าที่เลี้ยงดูลูกให้เป็นคนดี รู้จักทำมาหากิน เป็นต้น

เบอร์โล (Berlo, 1996, p.29 อ้างถึงใน วิรุฒิ เสนาคำ, 2549, น.192) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะของบทบาทไว้ ดังนี้

1) บทบาทที่ถูกกำหนดไว้ (Role Prescriptions) คือ บทบาทที่กำหนดไว้เป็นระเบียบอย่างชัดเจนว่าบุคคลที่อยู่ในบทบาทนั้นจะต้องทำอะไรบ้าง

2) บทบาทที่กระทำจริง (Role Descriptions) คือ บทบาทที่บุคคลได้กระทำจริงเมื่ออยู่ในบทบาทนั้นๆ

3) บทบาทที่ถูกคาดหวัง (Role Expectations) คือ บทบาทที่ถูกคาดหวังโดยผู้อื่นว่าบุคคลที่อยู่ในบทบาทนั้นๆ ควรกระทำอย่างไร

อมรรัตน์ เรืองสกุล (2551, น.11) กล่าวว่า บทบาทเป็นเสมือนเครื่องมือในการประสานมนุษย์ให้รวมตัวกันในสังคม มีการสร้างกฎเกณฑ์ที่ช่วยให้เกิดความเข้าใจ มีการปรับทัศนคติ รวมถึงพฤติกรรมของสมาชิกในสังคม อีกทั้งยังช่วยลดช่องว่างระหว่างสังคมเข้าด้วยกัน

นฤมล จินตพัฒนากิจ (2555, น.23) กล่าวว่า บทบาท หมายถึง แบบแผนพฤติกรรมที่สมาชิกประพฤติซ้ำๆ กันเป็นประจำ โดยแบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ บทบาทด้านวัตถุประสงค์ และบทบาทด้านอารมณ์

ธนิดา รัตนพันธ์ (2555, น.10) กล่าวว่า บทบาท หมายถึง พฤติกรรมหรือการปฏิบัติของบุคคลตามอำนาจหน้าที่ที่ตนรับผิดชอบ ซึ่งการกระทำหรือการปฏิบัตินั้นจะขึ้นอยู่กับสภาพเป็นอยู่ของบุคคลและความคาดหวังของสังคม โดยบทบาทนั้นจะมีการกำหนดไว้อย่างชัดเจนหากสภาพของบุคคลเปลี่ยนไปบทบาทที่มีอยู่ก็จะเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย ยิ่งบุคคลนั้นมีความสัมพันธ์กับสังคมมากเท่าใดบทบาทก็จะยิ่งเพิ่มขึ้นมากด้วย

มงคล นาฎกระสูตร (2552, น.17) ได้สรุปนิยามของทฤษฎีบทบาท (Role Theory) ไว้ว่าเป็นทฤษฎีที่ได้รับการคิดและพัฒนาจากทฤษฎีปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์ (Symbolic Interaction) จากการทำงานของนักสังคมวิทยาอเมริกา 3 ท่าน คือ John Dewey; William I. Thomas และ George Herbert Mead โดยทฤษฎีปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์จะเน้นที่ตัวผู้กระทำ และการตีความหมายของความจริงทางสังคมซึ่งเกี่ยวกับสิ่งภายใน Inner หรือลักษณะทางพฤติกรรม (The Aspect of Human Behavior) ซึ่งในบรรดานักทฤษฎีปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์นี้ Mead โดดเด่นที่สุดในทัศนะของ Mead ความคิด ประสบการณ์ และพฤติกรรมมีส่วนสำคัญต่อสังคมมนุษย์สร้างความสัมพันธ์ฝ่ายระบบสัญลักษณ์ (Symbols) และสัญลักษณ์ที่สำคัญที่สุด คือ ภาษาสัญลักษณ์ไม่ได้หมายถึง วัตถุประสงค์หรือเหตุการณ์เท่านั้น แต่ยังอาจหมายถึงการกระทำจากวัตถุประสงค์และเหตุการณ์นั้นด้วย เช่น คำว่า แก้ว เมื่อพูดถึงแก้ว นอกจากหมายถึง ที่นั่งแล้วยังแสดงถึงการนั่งท่าทางที่นั่งและการครองตำแหน่งอีกด้วย และถ้าไม่มีสัญลักษณ์มนุษย์จะมีปฏิสัมพันธ์กันไม่ได้และจะไม่มีคำว่า สังคม เกิดขึ้นมา ชีวิตในสังคมสามารถดำเนินไปได้ถ้าการตีความสัญลักษณ์ร่วม มาใช้โดยสมาชิกในสังคมร่วมกันแต่ถ้าไม่มี

ก็สื่อสารกันไม่ได้ ดังนั้น สัญลักษณ์ร่วมจึงเป็นวิธีเดียวที่มนุษย์ปฏิบัติสัมพันธ์กันได้ ดังนั้น มนุษย์จึงต้องรู้จักความหมายของสัญลักษณ์ที่ไปสัมพันธ์กับผู้อื่นวิธีนี้ Mead เรียกว่า การรับรู้บทบาท (Role – Taking) หมายถึง การรู้จักบทบาทของผู้อื่นจะทำให้เราทราบความหมายและความตั้งใจของผู้อื่นและสามารถตอบสนองการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นได้อย่างดี มนุษย์เรียนรู้ว่าตัวเขาเป็นใครในระหว่างกระบวนการเรียนรู้บทบาทในที่สุดบทบาทที่บุคคลแสดงออกจะกลับมาเป็นตัวเขาโดยการหล่อหลอมและปรับให้เหมาะสมกับความเป็นตัวตนของเขาจากการรับรู้ บทบาทนี้ Mead ได้พัฒนาแนวคิดเรื่องตัวตนขึ้นมา เขากล่าวว่า ความคิดเรื่องตัวตนเกิดขึ้นได้เมื่อบุคคลคิดออกไปนอกตัวแล้วมองสะท้อนกลับมาเหมือนผู้อื่นมองเรา = บทบาทของผู้อื่น (Role of Another) การรับรู้บทบาทนี้ไม่ได้ติดตัวมาแต่กำเนิด ต้องมาเรียนในภายหลังและเรียนรู้ตอนเป็นเด็กและการพัฒนาความสำนึกในตัวตน (Consciousness of Self) เป็นสิ่งสำคัญของความเป็นมนุษย์เป็นพื้นฐานของความคิดการกระทำและการสร้างสังคมถ้าปราศจากความคิดเรื่องตัวตนแล้วมนุษย์จะไม่สามารถตอบสนองและปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นได้เนื่องจากบุคคลมีหลายสถานภาพและหลายบทบาท ดังนั้น บุคคลจะมีบทบาทเฉพาะสถานะที่หลากหลายบทบาทเฉพาะสถานะ คือ การที่บุคคลประเมินการกระทำของตัวเองในบทบาททางสังคม บทบาทใดบทบาทหนึ่งบทบาทเฉพาะสถานะบางบทบาทมีความสำคัญมากกว่าบทบาทอื่นๆ ขึ้นอยู่กับทำให้ความหมายของตัวบุคคลเอง (Self-Definition) ด้วยเหตุนี้บรรทัดฐานและค่านิยมที่บุคคลยึดถือ (Hold) จะมีผลต่อบทบาทเด่น (Dominant Roles) ของบุคคลโดยบทบาทเด่นจะถูกสร้างขึ้นเมื่อบุคคลกำหนดลำดับความสำคัญของบทบาทต่างๆ และเลือกที่จะแสดงบทบาทที่สำคัญที่สุดและถ้าบทบาทที่เป็นจริงกับบทบาทที่คาดหวังมีความสัมพันธ์สังคมก็จะราบรื่นแต่ถ้าบทบาทที่ปฏิบัติจริงไม่สอดคล้องหรือไม่ตรงกับบทบาทที่คาดหวังแล้วย่อมทำให้เกิดสภาพของความขัดแย้งในบทบาท (Role Conflict) เกิดความตึงเครียดและต่อต้านพฤติกรรมที่คนอื่นคาดหวังประกอบกับหากองค์กรไม่ได้กำหนดบทบาทไว้อย่างชัดเจนเป็นความคลุมเครือในบทบาท (Role Ambiguity) จะส่งผลเสียถึงการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกในองค์กรเพราะการไม่รู้แน่ชัดในบทบาท หรือขาดความชัดเจนในบทบาทจะทำให้เกิดความลังเลไม่แน่ใจว่าจะแสดงบทบาทอย่างไรซึ่งส่งผลถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของผลงานเกิดความสูญเสียทั้งเวลาและทรัพยากร เนื่องจากบุคคลมีหลายสถานภาพแต่ละสถานภาพก็มีบทบาทที่แตกต่างกันไป อย่างไรก็ตามบุคคลเลือกที่จะดำรงสถานะตามบทบาทที่เขาเหล่านั้น ประเมินการกระทำของตัวเองในบทบาททางสังคมบทบาทใดบทบาทหนึ่งให้เป็นบทบาทเด่นมากกว่าบทบาทอื่นๆ ซึ่งขึ้นอยู่กับทำให้ความหมายของตัวเขา ด้วยเหตุนี้ค่านิยมความเชื่อที่บุคคลยึดถือจึงมีผลต่อบทบาทเด่นของบุคคลจากการศึกษาในเรื่องแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาท จึงพอสรุปได้ถึงบทบาทของบุคคลได้เป็น 4 ลักษณะ ดังนี้

1) บทบาทตามบทบัญญัติ (Role Prescription) ที่เป็นข้อกำหนดและภาระงานตามกฎระเบียบหรือนโยบายที่มักเขียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างเป็นทางการ ซึ่งบุคคลเมื่อดำรงบทบาทใดบทบาทหนึ่ง จะต้องดำเนินตามบทบาทที่กำหนด

2) บทบาทในอุดมคติ (Ideal Role) เป็นบทบาทที่กำหนดขึ้นโดยหลักเกณฑ์ที่ไม่เป็นทางการจากรายการ ขนบธรรมเนียม ประเพณีเป็นการกำหนดสิทธิและหน้าที่ของตำแหน่งต่างๆ ทางสังคมให้บุคคลยึดถือปฏิบัติทั้งที่เขียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษร หรือไม่มีการเขียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษรก็ได้ รวมไปถึงความคาดหวังของบุคคลต่างๆ ในสังคมเพื่อแสดงว่าสังคมต้องการและคาดหวังอะไรจากบทบาทเหล่านั้น และใครคือผู้มีภาระหน้าที่ผูกพันกับบทบาทนั้น และใครคือผู้มีสิทธิเรียกร้องความชอบธรรมจากบทบาทเหล่านั้น จึงอาจกล่าวได้ว่าบทบาทในอุดมคติจึงเป็นองค์รวมหรือมีที่มาจากบทบาทตามบทบัญญัติบทบาทที่คาดหวัง

3) บทบาทที่แสดงออกจริง (Actual Role) หรือได้มีการปฏิบัติเป็นพฤติกรรมที่บุคคลประพฤติปฏิบัติหรือกระทำจริง โดยได้รับอิทธิพลจากสภาพแวดล้อมทั้งทางกายภาพทางสังคมจากคุณลักษณะส่วนบุคคล ซึ่งการแสดงออกจะมากหรือน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความรู้และการยอมรับในบทบาทนั้นๆ ซึ่งอาจจะสอดคล้องหรือไม่สอดคล้องกับบทบาทในอุดมคติหรือบทบาทที่บุคคลคาดหวังก็ได้

4) บทบาทที่บุคคลรับรู้และเข้าใจ (Perception Role) เป็นบทบาทในระดับปัจเจกบุคคลเป็นความเข้าใจหรือเป็นทัศนะของบุคคลที่เชื่อว่า ตนเองควรมีบทบาทอย่างไรแค่ไหนในสถานการณ์หนึ่งโดยบุคคลแต่ละคนจะรับรู้และคาดหวังในบทบาทของตนเองมากน้อยเท่าใด ขึ้นอยู่กับลักษณะทางกายภาพเป้าหมายของชีวิต ค่านิยม และประสบการณ์ของบุคคล และการรับรู้ในบทบาทของบุคคลอาจสอดคล้องกับความคาดหวังของสังคมหรือขัดแย้งกับความคาดหวังทั้งของตนเองหรือสังคมก็เป็นได้

จำนง อดิวัฒน์สิทธิ์ และคณะ (2551, น.56) ได้สรุปเกี่ยวกับทฤษฎีบทบาท (Role Theory) ไว้ว่าเป็นพฤติกรรมทางสังคมที่แสดงต่อกันซึ่งการแสดงบทบาทตามที่กำหนดเช่นเดียวกับการแสดงละครหรือบทภาพยนตร์ตามบท (Script) บทในที่นี้คือ สถานภาพและบรรทัดฐานซึ่งบรรทัดฐานหรือความคาดหวังหรือความคาดหวังของสังคมก็มีหลายแบบ ตั้งแต่บังคับให้กระทำหรือห้ามกระทำ จนถึงว่าคาดหวังว่าควรทำหรือไม่ควรทำ นอกจากนี้ที่สังคมภายนอกคาดหวังให้บุคคลแสดงบทบาทตามสถานภาพหนึ่งๆ แล้วอาจเกิดความตึงเครียดขึ้นได้การแสดงบทบาทหนึ่งๆ ย่อมไม่อาจตอบสนองต่อความคาดหวังของบุคคลอื่นๆ ได้ทุกฝ่าย นอกจากสถานภาพและบรรทัดฐาน (ความคาดหวังของสังคม) ยังมีปัจจัยสำคัญอีกปัจจัยหนึ่งที่มีส่วนกำหนดบทบาทของบุคคล คือ ตัวตน (Self)

หรือการรับรู้ของบุคคล บุคคลแต่ละคนย่อมมีการรับรู้หรือเข้าใจในบทบาทของสถานภาพหนึ่งๆ แตกต่างกันดังนั้นบทบาทที่บุคคลแสดงจริง (Enacted Role) จึงเป็นผลรวมของบทบาทตามความคาดหวังของสังคม (Expected Role) กับบทบาทการรับรู้ (Perceived Role) อย่างไรก็ตามทฤษฎีบทบาทเน้นความสำคัญของโครงสร้างทางสังคม (สถานภาพและบรรทัดฐาน) มากกว่าปัจจัยทางด้านการรับรู้ของตนเอง

All port; Gordon W (2009) (อ้างถึงใน อ้อมใจ วงษ์มณฑา, 2555) กล่าวว่า การแสดงบทบาทขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ประการ คือ

1) ความคาดหวังเกี่ยวกับบทบาท คือ บทบาทที่สังคมคาดหวังให้กับบุคคลปฏิบัติ โดยบทบาทนั้นสังคมเป็นตัวกำหนดให้ขึ้นไปตามสถานภาพที่บุคคลนั้นดำรงอยู่

2) อัตมโนทัศน์ของบทบาท คือ การที่บุคคลรับรู้และคาดหวังว่าตนเองควรมีบทบาทอย่างไร ซึ่งบุคคลจะรับรู้ได้มากน้อยเท่าใดขึ้นอยู่กับเป้าหมายของชีวิต ค่านิยม และประสบการณ์ของบุคคลและอาจสอดคล้องกับความคาดหวังของสังคมหรือไม่ก็ได้

3) การยอมรับบทบาท คือ การยอมรับที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลพิจารณาแล้วว่าบทบาทนั้นมีความสำคัญต่อตนเองและเกิดความขัดแย้งกับสังคมน้อยที่สุด

4) การปฏิบัติตามบทบาท คือ การปฏิบัติตามบทบาทของบุคคลการแสดงมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความเข้าใจการรับรู้และการยอมรับในบทบาทการแสดงบทบาทของบุคคล ต้องอาศัยความสามารถพิเศษในการรับรู้ และเข้าใจในบทบาทแต่ละบทบาท ซึ่งในคนๆ หนึ่งอาจต้องแสดงบทบาทหลายบทบาทในสถานการณ์ที่ต่างกัน

จากการศึกษาความหมายแนวคิดของบทบาท สรุปได้ว่า การที่คนมาอยู่ร่วมกันหรืออยู่ร่วมกันเป็นสังคมย่อมต้องมีข้อตกลง หรือมีข้อกำหนดหรือมีข้อบังคับเพื่อให้แต่ละคนถือเป็นแนวปฏิบัติ

บทบาท หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายหรือที่ได้รับการยอมรับจากสังคมหรือที่สังคมคาดหวัง เพื่อให้เกิดผลดีต่อชุมชนที่อยู่ร่วมกันสามารถทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ โดยลดความขัดแย้งหรือไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้งขึ้นได้ และเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคคลที่บุคคลในสังคมกำหนดไว้ควบคู่กับสถานภาพของบุคคล ณ ขณะนั้นๆ ตามแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาทจึงพอสรุปได้ถึงบทบาทของบุคคลได้เป็น 4 ลักษณะ ดังนี้

1) บทบาทตามบทบัญญัติ (Role Prescription) ทำเป็นข้อกำหนดและภาระงานตามกฎระเบียบ หรือนโยบายที่มักเขียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างเป็นทางการ ซึ่งบุคคลเมื่อดำรงบทบาทใดบทบาทหนึ่งจะต้องดำเนินตามบทบาทที่กำหนด

2) บทบาทในอุดมคติ (Ideal Role) เป็นบทบาทที่กำหนดขึ้นโดยหลักเกณฑ์ที่ไม่เป็นทางการจากมารยาท ขนบธรรมเนียม ประเพณี เป็นการกำหนดสิทธิและหน้าที่ของตำแหน่งหนึ่งๆ ทางสังคมให้บุคคลยึดถือปฏิบัติทั้งที่เขียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่มีการเขียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษรก็ได้

3) บทบาทที่แสดงออกจริง (Actual Role) หรือได้มีการปฏิบัติเป็นพฤติกรรมที่บุคคลประพฤติปฏิบัติหรือกระทำจริง โดยได้รับอิทธิพลจากสภาพแวดล้อมทั้งทางกายภาพทางสังคมจากคุณลักษณะส่วนบุคคลซึ่งการแสดงออกจะมากหรือน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความรู้และการยอมรับในบทบาทนั้นๆ

4) บทบาทที่บุคคลรับรู้และเข้าใจ (Perception Role) เป็นบทบาทในระดับปัจเจกบุคคล เป็นความเข้าใจหรือเป็นทัศนะของบุคคลที่เชื่อว่าตนเองควรมีบทบาทอย่างไรแก่ไหนในสถานการณ์หนึ่ง

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาทั้งในด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารจึงควรจะต้องแสดงบทบาทหลายบทบาทในเวลาและสถานการณ์ต่างๆ

เชวง เพชรภา (2553, น.6) ได้สรุปความหมายไว้ว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การปฏิบัติหรือการแสดงออกของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการเอาใจใส่และกระตือรือร้นในการที่จะส่งเสริมสนับสนุนให้ครูในโรงเรียนมีความเข้าใจ มีเจตคติที่ดี มีทักษะในการจัดเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมีความสะดวกความมั่นใจในการจัดการเรียนการสอนดังกล่าวซึ่งบทบาทผู้บริหาร ประกอบด้วย

1) ด้านการวางแผนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีบทบาท หน้าที่ ร่วมกับครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง กำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์วิเคราะห์ ตรวจสอบ กำหนดเทคนิค มาตรการ รายละเอียด และจัดทำแผนงานโครงการ กำหนดวิธีดำเนินงานทั้งในด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน ด้านบรรยากาศและสภาพแวดล้อม ด้านสื่อวัสดุอุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้ และด้านครูบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญประสบความสำเร็จ

2) ด้านการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีบทบาท หน้าที่ ในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

ให้ดีขึ้น การปรับปรุงบรรยากาศและสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนการสอนการปรับปรุง จัดหาผลิตสื่อ วัสดุอุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ให้เพียงพอ การปรับเปลี่ยนทัศนคติ การสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องโดยวิธีการต่างๆ เช่น อบรม ประชุม ชี้แจง สัมมนาศึกษาดูงาน เป็นต้น เพื่อให้การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีประสิทธิภาพ

3) ด้านการประชาสัมพันธ์การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึงผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีบทบาทหน้าที่ในการสร้างความรู้ความเข้าใจ เผยแพร่ความรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน สื่อวัสดุอุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ บรรยากาศและสภาพแวดล้อม ตลอดจนบทบาทของครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ให้ผู้ปกครองและชุมชน ได้ทราบและเข้าใจ พร้อมทั้งจะให้ความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

4) ด้านการนิเทศภายใน กำกับ ติดตามผล การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้บริหารในเรื่องของการให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาอำนวยความสะดวก เอาใจใส่ สอดส่องดูแล ให้กำลังใจแก่ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้สามารถจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

5) ด้านการประเมินผลการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทหน้าที่ในการรวบรวม แสวงหา จัดเตรียมข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนสื่อวัสดุอุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้บรรยากาศและสภาพแวดล้อม รวมทั้งครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้วยวิธีการต่างๆ แล้วสรุปนำมาตัดสินใจ ปรับปรุง และพัฒนาการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้มีประสิทธิภาพ

อุไรลักษณ์ วิบูลย์ธนาศ (2555, น.21-26) จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า การส่งเสริมหมายถึง การเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ ทัศนคติ ประสิทธิภาพ และการให้ความช่วยเหลือแก่บุคลากรในหน่วยงานเพื่อให้การปฏิบัติงานดียิ่งขึ้น

1) ด้านการเตรียมการเรียนการสอน

เป็นการกำหนดกิจกรรมต่างๆ ของผู้สอนก่อนที่จะเริ่มดำเนินการสอน เป็นการวางแผนและ เตรียมการล่วงหน้าเพื่อให้การเรียนของผู้เรียนบรรลุตามจุดหมายที่วางไว้ โดยการกำหนดองค์ประกอบต่างๆ ของการสอน ได้แก่ วัตถุประสงค์ วิธีการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอน และวิธีวัดผลประเมินผล แล้วนำไปเขียนแผนการสอน และนำไปปฏิบัติ คือ การสอนต่อไป

ประโยชน์ของการเตรียมการสอน

(1) เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน เพราะผู้สอนสามารถวิเคราะห์ข้อบกพร่องหรือปัญหาที่ผ่านมาแล้ว นำไปปรับปรุงการเรียนการสอนครั้งต่อไป

(2) ช่วยให้ผู้สอนมีการเตรียมการ และมีความรอบคอบในการเลือกจุดมุ่งหมายและ กิจกรรมการเรียน

(3) ช่วยให้การเตรียมการตอบสนองการเรียนรู้ของผู้เรียนได้เหมาะสม

(4) ช่วยให้ผู้สอนมีการเรียนรู้ที่มีความสัมพันธ์ต่อกัน

(5) ช่วยให้ผู้สอนสามารถเตรียมการเลือกสื่อ กิจกรรมการสอน วิธีการประเมินผลที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ตรงจุดมุ่งหมายที่วางไว้

สิ่งที่ผู้สอนจะต้องรู้จักเกี่ยวกับการเรียนการสอน

(1) หลักสูตร (Curriculum) หมายถึง ความรู้และประสบการณ์ที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้นตาม วัตถุประสงค์ โดยได้รับการรับรองมาตรฐานของหลักสูตรจากทบวงมหาวิทยาลัย เพื่อกำหนดรายวิชา ต่างๆ ให้นักศึกษาได้รับตามจำนวนหน่วยกิต และปีสำหรับการศึกษาที่กำหนด

(2) คำอธิบายรายวิชา (Course Description) คือ สารที่กำหนดเป็นหลักของแต่ละ รายวิชาในหลักสูตรที่ได้รับการอนุมัติแล้ว ส่วนใหญ่จะเขียนเพียงหลักสำคัญของวิชาเท่านั้น

(3) คำอธิบายรายวิชา (Course Outline) หมายถึง การกำหนดโครงร่างของการสอนแต่ละ รายวิชา

(4) แผนการสอน (Lesson Plan) หมายถึง รายละเอียดของกิจกรรม วิธีการสอนเนื้อหา ในแต่ละหน่วย หรือแต่ละชั่วโมงที่ผู้สอนได้กำหนดไว้ เพื่อสอนในแต่ละชั่วโมงโดยอาจกำหนดเป็น

(4.1) แผนการสอนรายสัปดาห์ คือ การนำเนื้อหาที่กำหนดจากประมวลการสอน รายวิชา มาแบ่งเป็นหัวข้อการสอนย่อยๆ เพื่อที่จะสอนในแต่ละสัปดาห์

(4.2) แผนการสอนรายครั้ง คือ การนำเนื้อหาที่กำหนดมาแบ่งเป็นหัวข้อย่อยที่มี ขอบเขตเนื้อหาที่พอเหมาะกับการสอนแต่ละครั้ง

2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นที่ผู้เรียนเป็นสำคัญจะช่วยพัฒนาผู้เรียนใน ทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา ทั้งด้านความรู้ ทักษะและเจตคติ (ลักษณะนิสัย) และ ทั้งด้านความฉลาดทางสติปัญญา (Intelligence Quotient : IQ) และด้านความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Quotient : EQ) ซึ่งจะนำไปสู่ความเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข ความสำคัญด้วย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 โดยเฉพาะในหมวดที่ 4 แนวทางการจัดการศึกษา

มาตรา 22 ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถ เรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริม ให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ”

ดังนั้น ผู้สอนทุกคนจึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนบทบาทของตนเองจากการเป็นผู้บอกความรู้ให้จบไปในแต่ละครั้งที่เข้าสอน มาเป็นผู้เอื้ออำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน กล่าว คือ เป็นผู้กระตุ้นส่งเสริมสนับสนุนจัดสิ่งเร้าและจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาให้เต็มตามศักยภาพ ความสามารถ ความถนัด และความสนใจของแต่ละบุคคล การจัดกิจกรรมจึงต้องเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียน ได้คิดวิเคราะห์ วิจัย วิจารณ์ สร้างสรรค์ศึกษาและค้นคว้าได้ลงมือปฏิบัติจนเกิดการเรียนรู้ และค้นพบความรู้ด้วยตนเอง เป็นสาระความรู้ด้วยตนเอง รักการอ่าน รักการเรียนรู้อันจะนำไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ผู้สอนจึงต้องสอนวิธีการแสวงหาความรู้มากกว่าสอนตัวความรู้ สอนการคิดมากกว่าสอนให้ท่องจำสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากกว่าเน้นที่เนื้อหาวิชา ดังที่ ประเวศ วะสี (2542, น.72) ได้กล่าวไว้ว่า “...ต้องปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ใหม่จากการเอาวิชาเป็นตัวตั้งไปสู่การเอาคนและสถานการณ์จริงเป็นตัวตั้ง เรียนจากประสบการณ์และกิจกรรม จากการศึกษาที่หลุดจากการตั้งคำถามและจากการแสวงหาคำตอบ ซึ่งจะทำให้สนุก ฝึกปัญญาให้กล้าแข็ง ทำงานเป็น ฝึกคุณลักษณะอื่นๆ เช่น ความอดทน ความรับผิดชอบ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การรวมกลุ่ม การจัดการ การรู้จักตน”

จึงเห็นได้ว่า การสอนโดยเน้นที่ผู้เรียนเป็นสำคัญจะช่วยพัฒนาผู้เรียนในทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา ทั้งด้านความรู้ทักษะ และเจตคติ (ลักษณะนิสัย) และทั้งด้านความฉลาดทางปัญญา และด้านความฉลาดทางอารมณ์ ซึ่งจะนำไปสู่ความเป็น คนเก่ง คนดีและมีความสุข ตามเป้าหมายการจัดการศึกษาในปัจจุบัน

3) ด้านสื่อการเรียนการสอน

จำแนกตามลักษณะได้ 3 ประเภท

(1) สื่อสิ่งพิมพ์ หมายถึง หนังสือและเอกสารสิ่งพิมพ์ต่างๆ เช่น นิตยสาร วารสาร ตำรา หนังสือเรียน แผ่นพับ โปสเตอร์ ภาพพลิก เป็นต้น

(2) สื่อเทคโนโลยี หมายถึง สื่อการเรียนรู้ที่ผลิตขึ้น เพื่อใช้คู่กับเครื่องมือโสตทัศนวัสดุหรือเครื่องมือ ที่เป็นเทคโนโลยีใหม่ๆ รวมถึงการใช้อินเทอร์เน็ต การศึกษาผ่านดาวเทียม เป็นต้น

(3) สื่ออื่นๆ เช่น สื่อบุคคล รวมถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น สื่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สื่อกิจกรรม/กระบวนการ สื่อวัสดุ/เครื่องมือ และอุปกรณ์ความหมายของสื่อการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอนเป็นตัวกลางซึ่งมีความสำคัญในกระบวนการเรียนการสอนมีหน้าที่เป็นตัวนำความต้องการของครูไปสู่ตัวนักเรียนอย่างถูกต้องและรวดเร็ว เป็นผลให้นักเรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามจุดมุ่งหมายการเรียนการสอนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม สื่อการสอนได้นำไปใช้ในการเรียนการสอนตลอด และยังได้รับการพัฒนาไปตามการเปลี่ยนแปลงทางวิทยาศาสตร์

และเทคโนโลยีซึ่งก้าวหน้าไปไม่หยุดยั้ง นักการศึกษาเรียกชื่อการสอนด้วยชื่อต่างๆ เช่น อุปกรณ์การสอน โสตทัศนอุปกรณ์ เทคโนโลยีการศึกษา สื่อการเรียนการสอน สื่อการศึกษา เป็นต้น

สื่อการเรียนการสอนมีประโยชน์สำหรับครูผู้สอนอย่างไร

สื่อการเรียนการสอนสามารถช่วยการเรียนการสอนของครูได้ดีมาก ซึ่งเราจะเห็นว่า ครูนั้นสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับนักเรียนได้มากที่สุดทีเดียว แถมยังช่วยให้ครูมีความรู้มากขึ้นในการจัดแหล่งวิทยาการที่เป็นเนื้อหาเหมาะสมแก่การเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายในการสอน ช่วยครูในด้านการคุมพฤติกรรมการเรียนรู้และสามารถสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนได้มากที่สุดทีเดียว สื่อการสอนจะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมหลายๆรูปแบบ เช่น การใช้ศูนย์การเรียนรู้ การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน การสาธิต การแสดงนาฏการ เป็นต้น ช่วยให้ครูผู้สอนได้สอนตรงตามจุดมุ่งหมายการเรียนการสอน และยังช่วยในการขยายเนื้อหาที่เรียนทำให้การสอนง่ายขึ้น และยังจะช่วยประหยัดเวลาในการสอน นักเรียนจะได้มีเวลาในการทำกิจกรรมการเรียนรู้มากขึ้นจากข้อมูล เราจะได้เห็นถึงประโยชน์ของสื่อการเรียนการสอน ซึ่งมีประโยชน์และช่วยพัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

ถือเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องปฏิบัติควบคู่กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในหลักปฏิบัติบนพื้นฐานของการวัดและประเมินผลที่มีอยู่หลายรูปแบบ ที่ต้องเลือกให้เหมาะสมสอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลในกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ดีต้องอยู่บนหลักการพื้นฐาน 2 ประการ คือ การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและเพื่อตัดสินผลการเรียน ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนจะประสบผลสำเร็จได้นั้น ผู้เรียนต้องได้รับการพัฒนาและมีการประเมินผลตามตัวชี้วัดเพื่อให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด สะท้อนสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งเป้าหมายหลักในการวัดและประเมินผลให้ครบทุกระดับตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้มีการกำหนดให้มีการวัดและประเมินผลออกเป็น 4 ระดับ คือ ระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ทั้ง 4 ระดับ มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ระหว่างระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาในการตรวจสอบ ทบทวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ถือเป็นภาระรับผิดชอบของสถานศึกษาที่ต้องให้ความร่วมมือในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เพื่อดูแลช่วยเหลือ ปรับปรุงแก้ไข ส่งเสริม และสนับสนุนให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มศักยภาพ

ความหมายของ การวัดผล และการประเมินผล

การวัดผล (Measurement) หมายถึง กระบวนการหาปริมาณหรือจำนวนของสิ่งต่างๆ โดยใช้เครื่องมืออย่างใดอย่างหนึ่ง ผลจากการวัดจะออกมาเป็นตัวเลข หรือสัญลักษณ์การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การตัดสินหรือวินิจฉัยสิ่งต่างๆ ที่ได้จากการวัดผล

บลูม (Bloom, 1982) ได้แบ่งพฤติกรรมที่จะวัดออกเป็น 3 ลักษณะ

วัดพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย ได้แก่ การวัดเกี่ยวกับ ความรู้ ความคิด (วัดด้านสมอง)

วัดพฤติกรรมด้านจิตพิสัย ได้แก่ การวัดเกี่ยวกับความรู้สึคนึกคิด (วัดด้านจิตใจ)

วัดพฤติกรรมด้านทักษะพิสัย ได้แก่ การวัดเกี่ยวกับการใช้กล้ามเนื้อ และประสาทสัมผัส ส่วนต่างๆ ของร่างกาย (วัดด้านการปฏิบัติ)

จุดมุ่งหมายของการวัดผล

1) วัดผลเพื่อและพัฒนาสมรรถภาพของนักเรียน หมายถึง การวัดผลเพื่อดูว่านักเรียนบกพร่องหรือไม่เข้าใจในเรื่องใดอย่างไร แล้วครูพยายามอบรมสั่งสอนให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และมีความเจริญงอกงามตามศักยภาพของนักเรียน

2) วัดผลเพื่อวินิจฉัย หมายถึง การวัดผลเพื่อค้นหาจุดบกพร่องของนักเรียนที่มีปัญหาว่ายังไม่เกิดการเรียนรู้ตรงจุดใดเพื่อหาทางช่วยเหลือ

3) วัดผลเพื่อจัดอันดับหรือจัดตำแหน่ง หมายถึง การวัดผลเพื่อจัดอันดับความสามารถของนักเรียนในกลุ่มเดียวกันว่าใครเก่งกว่า ใครควรได้อันดับที่ 1 2 3

4) วัดผลเพื่อเปรียบเทียบหรือเพื่อทราบพัฒนาการของนักเรียน หมายถึง การวัดผลเพื่อเปรียบเทียบความสามารถของนักเรียนเอง เช่น การทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน แล้วนำผลมาเปรียบเทียบกัน

5) วัดผลเพื่อพยากรณ์ หมายถึง การวัดเพื่อนำผลที่ได้ไปคาดคะเนหรือทำนายเหตุการณ์ในอนาคต

6) วัดผลเพื่อประเมินผล หมายถึง การวัดเพื่อนำผลที่ได้มาตัดสิน หรือสรุปคุณภาพของการจัดการศึกษาว่ามีประสิทธิภาพสูงหรือต่ำ ควรปรับปรุงแก้ไขอย่างไร

5) ด้านการนิเทศการเรียนการสอน

ความพยายามทุกอย่างของเจ้าหน้าที่ผู้จัดการศึกษา ในการแนะนำครูหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ให้รู้จักปรับปรุงวิธีสอนช่วยให้เกิดความงอกงามทางวิชาชีพทางการศึกษา และพัฒนาการดำเนินงานใดๆ ของโรงเรียน ให้เป็นไปตามมาตรฐานใดๆ ของโรงเรียนและของบุคลากร

ให้สูงขึ้นและรักษาไว้ จนส่งผลให้โรงเรียนเป็นที่ยอมรับของผู้รับประโยชน์จากโรงเรียนทุกฝ่าย อีกทั้งผ่านการประเมินทั้งภายในและภายนอก

ศศิธรดา แพงไทย (2559, น.57) ได้สรุปความหมายไว้ว่า บทบาทของผู้บริหารเป็นสิ่งสำคัญที่จะกระตุ้น ส่งเสริมให้การบริหารงานในบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารประสบผลสำเร็จซึ่งบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อการปฏิรูปการศึกษาโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญพอสรุปได้ ดังนี้

- 1) ด้านการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์
- 2) ด้านการบริหาร ยึดแนวทางการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
- 3) ด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้
- 4) ด้านการพัฒนาวิชาการ
- 5) ด้านการประสานความร่วมมือกับชุมชน
- 6) ด้านการบริหารงานแบบประชาธิปไตย โดยร่วมกันทำงานเป็นทีมและส่งเสริมให้ทุกคนมีส่วนร่วมอย่างแข็งขัน
- 7) ด้านการจัดการศึกษา เป็นเอกลักษณ์ขององค์กรในการสร้างสรรค์
- 8) ด้านการบริหารคุณภาพ โดยให้ทุกคนมีส่วนร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ลงมือทำและรับผิดชอบร่วมกัน เพื่อมุ่งพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 9) ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมในการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน
- 10) ด้านการจัดหางบประมาณ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

จากที่กล่าวสรุปได้ว่า ผู้บริหารที่ยึดหลักการ 10 ประการดังกล่าว ย่อมจะประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้เป็นที่ยอมรับของคนทั้งภายในและภายนอกองค์กรได้เป็นอย่างดี ผู้บริหารที่ดีจึงต้องสำรวจตนเองถึงข้อบกพร่องและหาแนวทางในการพัฒนาตนเองเพื่อการเรียนรู้และการพัฒนางานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของระบบการบริหารจัดการใหม่และการปฏิรูปการศึกษาในปัจจุบัน ซึ่งในการดำเนินงานผู้บริหารต้องยึดการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM: School based Management ประกอบด้วยเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- 1) ด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ
- 2) ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม
- 3) ด้านการเป็นผู้อำนวยความสะดวก
- 4) ด้านการประสานความสัมพันธ์
- 5) ด้านการส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากร

- 6) ด้านการสร้างแรงจูงใจ
- 7) ด้านการประเมินภายในและการประเมินภายนอก
- 8) ด้านการส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา
- 9) ด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์
- 10) ด้านการส่งเสริมเทคโนโลยี

สิรินภา จงท่ามา (2560, บทคัดย่อ) ได้สรุปผลงานวิจัยไว้ว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนเอกชนในกำกับของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 มีปัจจัย 5 ด้าน ดังนี้

- 1) ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน
- 2) ด้านการส่งเสริมการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนการสอน
- 3) ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอน
- 4) ด้านการประชาสัมพันธ์และสร้างความเข้าใจ
- 5) ด้านการจัดระบบนิเทศภายใน กำกับติดตามและประเมินผล

กอร์ดตัน (Gorton, 1983, p.71 อ้างถึงใน วาสนา บุระพา 2557, น.37) ได้สรุปบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษามี 6 ประการคือ

- 1) ด้านการวางแผนจัดการเรียน
- 2) ด้านการพัฒนาครูและบุคลากร
- 3) ด้านการส่งเสริมการสร้างบรรยากาศการเรียน
- 4) ด้านการประเมินผล
- 5) ด้านการรักษาระเบียบวินัย
- 6) ด้านการแก้ปัญหาความขัดแย้ง

Knezevick (1984, p.16-18 อ้างถึงใน การดี อนันต์นารี 2551, น.265-266) เสนอว่า ผู้บริหารหรือผู้นำทางการศึกษามีบทบาทต่างๆ ในการบริหารให้เกิดประสิทธิผล ได้แก่

- 1) บทบาทเป็นผู้กำหนดทิศทางการทำงาน (Direction Setter) ทำหน้าที่ชี้แจงทำความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของหน่วยงานมีความรู้มีทักษะในการจัดสรรงบประมาณแบบโครงการ
- 2) บทบาทเป็นผู้กระตุ้นความเป็นผู้นำ (Leader Catalyst) มีความสามารถในการจูงใจ กระตุ้นและมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมรวมของมนุษย์มีทักษะในกระบวนการกลุ่ม
- 3) บทบาทของนักวางแผน (Planning) สามารถคาดคะเนเหตุการณ์ในอนาคตจัดเตรียมบุคลากรให้พร้อมในการรับมือกับสิ่งใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นมีความรู้เข้าใจในการวางแผน

- 4) บทบาทเป็นผู้ตัดสินใจ (Decision Maker) เป็นผู้รอบรู้วิธีเทคนิคการตัดสินใจ
- 5) บทบาทเป็นนักจัดองค์การ (Organizer) สามารถออกแบบขยายงานกำหนดโครงสร้างขององค์การขึ้นใหม่มีความเข้าใจพลวัตขององค์การและพฤติกรรมขององค์การ
- 6) บทบาทเป็นผู้จัดการเปลี่ยนแปลง (Change Manager) เป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงมาสู่สถาบันจะเปลี่ยนแปลงอะไรอย่างไรควรเปลี่ยนสถานการณ์ใดเมื่อใด
- 7) บทบาทเป็นผู้ประสานงาน (Coordinator) มีความเข้าใจรูปแบบปฏิสัมพันธ์ของมนุษย์เข้าใจเครือข่ายของการสื่อสารรู้จักวิธีนิเทศงาน การรายงาน การประสานกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 8) บทบาทเป็นผู้สื่อสาร (Communicator) สามารถในการสื่อสารทั้งการพูดและการเขียนการใช้สื่อเพื่อการสื่อสารสามารถในการประชาสัมพันธ์
- 9) บทบาทเป็นผู้จัดการความขัดแย้ง (Conflict manager) ความขัดแย้งเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ต้องเข้าใจถึงสาเหตุสามารถต่อรองไกล่เกลี่ยสามารถแก้ปัญหาความขัดแย้งได้
- 10) บทบาทเป็นผู้แก้ปัญหา (Problem manager) เป็นผู้นำสามารถเข้าใจปัญหาวินิจฉัยและแก้ปัญหาได้
- 11) บทบาทเป็นผู้จัดระบบ (System manager) สามารถวิเคราะห์ระบบและกระบวนการที่เกี่ยวข้อง เข้าใจนำทฤษฎีการบริหารมาใช้
- 12) บทบาทเป็นผู้บริหารการเรียนการสอน (Instructional manager) ต้องมีความเข้าใจในระบบการเรียนรู้เข้าใจวิธีการสร้างการพัฒนาหลักสูตรการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา
- 13) บทบาทเป็นผู้บริหารงานบุคคล (Personal manager) มีเทคนิคในการเป็นผู้นำการเจรจาต่อรอง ประเมินผลงานและการปฏิบัติงาน
- 14) บทบาทเป็นผู้บริหาร ทรัพยากร (Resource manager) มีความสามารถการบริหารการเงินงบประมาณ บริหารวัสดุ ครุภัณฑ์การก่อสร้างการบำรุงรักษาหาทรัพยากรสนับสนุนจากภายนอก
- 15) บทบาทเป็นผู้ประเมินผล (Appraiser) สามารถประเมินความต้องการการประเมินระบบวิธีทางสถิติ กระบวนการทางวิทยาศาสตร์
- 16) บทบาทเป็นนักประชาสัมพันธ์ (Public relater) มีทักษะในการติดต่อสื่อสารวิธีสร้างภาพพจน์ที่ดี รู้และเข้าใจการเผยแพร่ข่าวสารด้วยสื่อและวิธีการต่างๆ
- 17) บทบาทเป็นประธานในพิธีการ (Ceremonial head) มีความสามารถในพิธีการต่างๆ ในสังคม

จากข้อมูลข้างต้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีบทบาทที่แสดงออกถึงภาวะผู้นำในการบริหารสถานศึกษา ได้แก่ บทบาทในการบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคลากร บริหารทั่วไป รวมถึงการเป็นผู้นำทางเทคโนโลยีเป็นผู้กำหนดทิศทางเป็นนักจัดการการเป็นผู้แก้ปัญหาเป็นผู้สร้างแรงจูงใจ และที่สำคัญการเป็นผู้นำทางวิชาการจึงจะนำพาสถานศึกษาประสบความสำเร็จ

จากการศึกษาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถสร้างตารางสังเคราะห์ได้ ดังนี้

ตารางที่ 2.1 การสังเคราะห์บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ

บทบาทด้าน	ชื่อนักวิชาการ							
	เชวง เพชรภา พ.ศ.2553	อุไรลักษณ์ วัฒนธรรมาศ 2555 น.21-26)	ดร.ศิริดา แพ่ง ไทย พ.ศ.2559	สิรินภา จงกัณหา พ.ศ.2560	กอร์ตัน : 1983	Knezevick : 1984	รวมคะแนน	บทบาทด้านที่เลือก
ด้านการวางแผนการเรียนการสอน	✓			✓	✓	✓	4	❖
ด้านการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน	✓		✓				2	
ด้านการประชาสัมพันธ์การจัดการเรียนการสอน	✓			✓		✓	3	
ด้านการนิเทศภายใน กำกับ ติดตามผล การเรียนการสอน	✓	✓		✓		✓	4	❖
ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน	✓	✓			✓	✓	4	❖
ด้านการเตรียมการเรียนการสอน	✓	✓	✓				1	
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	✓	✓	✓				1	
ด้านสื่อการเรียนการสอน	✓	✓					1	
ด้านการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์			✓				1	
ด้านการบริหาร ยึดแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน			✓				1	
ด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้		✓	✓			✓	2	
ด้านการประสานความร่วมมือกับชุมชน			✓				1	
ด้านการบริหารงานแบบประชาธิปไตย โดยร่วมกันทำงานเป็นทีมและส่งเสริมให้ทุกคนมีส่วนร่วมอย่างแข็งขัน			✓			✓	2	
ด้านการจัดการศึกษา เป็นเอกลักษณ์ขององค์กรในการสร้างสรรค์		✓					1	

ตารางที่ 2.1 การสังเคราะห์บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้
ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ (ต่อ)

บทบาทด้าน ชื่อนักวิชาการ	นาง พงษ์พรภา พ.ศ.2553	อ.ไรต์กษณ วิบูลย์ธนมาศ 2555 น.21-26)	ดร.ศศิธรดา แพ่ง ไทย พ.ศ.2559	สิรินภา จงทำมา พ.ศ.2560	กอร์ดัน : 1983	Knezevic : 1984	รวมคะแนน	บทบาทด้านที่เลือก
ด้านการบริหารคุณภาพโดยให้ทุกคนมีส่วนร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ลงมือทำและรับผิดชอบร่วมกัน เพื่อมุ่งพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ		✓					1	
ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมในการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน		✓				✓	2	
ด้านการจัดหางบประมาณ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ร่วมกัน		✓				✓	2	
ด้านการส่งเสริมการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียน การสอน				✓	✓		2	
ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียน การสอน			✓	✓			2	
ด้านการรักษาระเบียบวินัย					✓		1	
ด้านการแก้ปัญหาความขัดแย้ง					✓	✓	2	
ด้านบทบาทเป็นผู้ตัดสินใจ (Decision Maker) เป็นผู้รอบรู้วิธีเทคนิค การตัดสินใจ					✓	✓	1	
ด้านบทบาทเป็นนักจัดองค์การ (Organizer) สามารถออกแบบขยาย งานกำหนดโครงสร้างขององค์การขึ้นใหม่มีความเข้าใจพลวัตของ องค์การและพฤติกรรมขององค์การ					✓		1	
ด้านบทบาทเป็นผู้แก้ปัญหา (Problem manager) เป็นผู้นำสามารถ เข้าใจปัญหาวินิจฉัยและแก้ปัญหาได้						✓	1	
ด้านบทบาทเป็นผู้จัดระบบ (System manager) สามารถวิเคราะห์ระบบ และกระบวนการที่เกี่ยวข้อง เข้าใจนำทฤษฎีการบริหารมาใช้						✓	1	
ด้านบทบาทเป็นผู้บริหารงานบุคคล (Personal manager) มีเทคนิคใน การเป็นผู้นำการเจรจาต่อรอง ประเมินผลงานและการปฏิบัติงาน						✓	1	
ด้านบทบาทเป็นผู้บริหาร 17 ทรัพยากร (Resource manager) มี ความสามารถการบริหารการเงินงบประมาณ บริหารวัสดุ ครุภัณฑ์การ ก่อสร้างการบำรุงรักษาหาทรัพยากรสนับสนุนจากภายนอก						✓	1	

ตารางที่ 2.1 การสังเคราะห์บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ (ต่อ)

บทบาทด้าน	ชื่อนักวิชาการ	ชวง เพชรภา พ.ศ.2553	อุไรกษณ วิบูลย์ภมมาศ 2555 น.21-26	ดร.ศศิธรดา แพง ไทย พ.ศ.2559	สิรินภา จงทำมา พ.ศ.2560	กอรต์น : 1983	Knezevic : 1984	รวมคะแนน	บทบาทด้านที่เลือก
ด้านบทบาทเป็นนักประชาสัมพันธ์ (Public relater) มีทักษะในการติดต่อสื่อสารวิธีสร้างภาพพจน์ที่ดี รู้และเข้าใจการเผยแพร่ข่าวสารด้วยสื่อและวิธีการต่างๆ								✓	
ด้านบทบาทเป็นประธานในพิธีการ (Ceremonial head) มีความสามารถในพิธีการต่างๆ ในสังคม								✓	

จากการสังเคราะห์บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สรุปได้ว่า บทบาทของผู้บริหารเป็นสิ่งสำคัญที่จะกระตุ้น ส่งเสริมให้การบริหารงานในบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารประสบผลสำเร็จซึ่งบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อการปฏิรูปการศึกษาโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีบทบาทในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการวางแผนการเรียนการสอน ด้านการนิเทศภายใน กำกับ ติดตามผลการเรียนการสอน และด้านการประเมินผลการเรียนการสอน

1) ด้านการวางแผนการเรียนการสอน

ชวง เพชรภา (2553, น.42) การวางแผนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้บริหาร โรงเรียนจะต้องมีบทบาทหน้าที่ร่วมกับครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง กำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์วิเคราะห์ตรวจสอบ กำหนดเทคนิค มาตรการ รายละเอียด และจัดทำแผนงานโครงการ กำหนดวิธีดำเนินงาน ทั้งในด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน ด้านบรรยากาศและสภาพแวดล้อม ด้านสื่อวัสดุอุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้และด้านครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญประสบความสำเร็จ

อุไรวรรณ นัตรสุภางศ์ (2550, น.32-33) การวางแผนการจัดการเรียนรู้ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีบทบาทร่วมกับครูในการกำหนดนโยบายของโรงเรียน การกำหนดความต้องการจำเป็นต่างๆ อาทิ การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอนทุกด้าน การจัดทำ

โครงการ กิจกรรมเพื่อเตรียมความพร้อม งบประมาณ รวมถึงการวางมาตรการผลักดันเพื่อให้งานหรือโครงการสำเร็จเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบรรลุวัตถุประสงค์ และการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ทุกคนที่เกี่ยวข้อง ได้ตระหนัก ฐ และเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า บทบาทในการวางแผนการเรียนการสอน หมายถึง บทบาทที่ผู้บริหารต้องวางแผนเพื่อกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ วิเคราะห์ ตรวจสอบ กำหนดเทคนิค มาตรการ รายละเอียด และจัดทำแผนงานโครงการ กำหนดวิธีดำเนินงาน ทั้งในด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน ด้านบรรยากาศและสภาพแวดล้อม ด้านสื่อวัสดุอุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ และด้านครูและบุคลากร การจัดทำโครงการ กิจกรรมเพื่อเตรียมความพร้อม งบประมาณให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2) ด้านการนิเทศภายใน กำกับ ติดตามผลการเรียนการสอน

อรุณี เวียงแสง และคณะ (2548, น.56) การติดตามและการประเมินผลเป็นหัวใจของการทำงานให้ประสบผลสำเร็จงานที่มีความซับซ้อนและต้องการความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สูง ยังต้องมีการติดตามและประเมินผลที่จริงจังการติดตามผลและประเมินผลที่ทรงพลังที่สุด คือ การติดตามและประเมินผลแบบมีส่วนร่วม ซึ่งจัดเป็นการประเมินผลแบบ “เอื้ออำนาจ” (empowerment evaluation)

เชวง เพชรภา (2553, น.60) การนิเทศภายใน กำกับ ติดตามผลเกี่ยวกับครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การที่ผู้บริหารโรงเรียนให้คำแนะนำช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา อำนาจความสะดวก คอยเอาใจใส่สอดส่องดูแล ให้กำลังใจ เพื่อให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องรู้และเข้าใจ ปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

อุไรลักษณ์ วิบูลย์ธนาศ (2555, น.26) การนิเทศการศึกษา คือ ความพยายามทุกอย่างของเจ้าหน้าที่ผู้จัดการศึกษา ในการแนะนำครูหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ให้รู้จักปรับปรุงวิธีสอนช่วยให้เกิดความงอกงามทางวิชาชีพทางการศึกษา และพัฒนาการดำเนินงานใดๆ ของโรงเรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานใดๆ ของโรงเรียนและของบุคลากรให้สูงขึ้นและรักษาไว้ จนส่งผลให้โรงเรียนเป็นที่ยอมรับของผู้รับประโยชน์จากโรงเรียนทุกฝ่าย อีกทั้งผ่านการประเมินทั้งภายในและภายนอก

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า บทบาทในการการนิเทศภายใน กำกับ ติดตามผลการเรียนการสอน กำกับ ติดตามและประเมินผล หมายถึง กระบวนการควบคุมที่มุ่งเน้นกระทำให้เกิดผลสำเร็จ โดยตรวจตราติดตามอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมออยู่ตลอดเวลา เพื่อให้การจัดการเรียนการสอน

บรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ หากเห็นว่าสิ่งที่คาดหวังอาจไม่สำเร็จเรียบร้อยก็จะต้องการให้คำแนะนำชี้แนะการดำเนินการแก้ไขเพื่อให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ เพื่อการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อผู้เรียน โดยปกติผู้บริหารมักใช้กระบวนการควบคุมคู่กันไปกับการวางแผนเสมอ

3) ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน

เชวง เพชรภา (2553, น.6) การประเมินผลการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทหน้าที่ในการรวบรวม แสวงหา จัดเตรียมข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน สื่อวัสดุอุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้บรรยากาศและสภาพแวดล้อม รวมทั้งครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้วยวิธีการต่างๆ แล้วสรุปนำมาตัดสินใจ ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้มีประสิทธิภาพ

อุดม ธารณะ (2553, น.48) บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนให้ครูมีการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามสภาพจริงโดยการใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น การสังเกตพฤติกรรม การใช้แฟ้มสะสมงาน ฯลฯ เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมกับครูในการประเมินการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน และนำผลการประเมินกลับมาปรับปรุงการเรียนการสอน

อุไรลักษณ์ วิบูลย์ธนาศ (2555, น.26) การนิเทศการศึกษา คือ ความพยายามทุกอย่างของเจ้าหน้าที่ผู้จัดการศึกษาในการแนะนำครูหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ให้รู้จักปรับปรุงวิธีสอนช่วยให้เกิดความงอกงามทางวิชาชีพทางการศึกษา และพัฒนาการดำเนินงานใดๆ ของโรงเรียน ให้เป็นไปตามมาตรฐานใดๆ ของโรงเรียนและของบุคลากรให้สูงขึ้นและรักษาไว้ จนส่งผลให้โรงเรียนเป็นที่ยอมรับของผู้รับประโยชน์จากโรงเรียนทุกฝ่าย อีกทั้งผ่านการประเมินทั้งภายในและภายนอก

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า บทบาทในการประเมินผลการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหารให้ความสำคัญในการส่งเสริม สนับสนุนเพราะการประเมินผลเป็นกระบวนการสำคัญที่มีส่วนเสริมสร้างความสำเร็จให้กับผู้เรียนและเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนการสอน และแนวคิดในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้แบบหลากหลายที่เหมาะสม คือ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามสภาพจริง ซึ่งเป็นการประเมินผลผู้เรียนรอบด้านตามสภาพจริงของผู้เรียน

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้จัดทำแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ.2560-2579 ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560–2579) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560–2579 และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560–2564) มีสาระสำคัญ ประกอบด้วย แนวคิดการจัดการอาชีวศึกษา ค่านิยมอาชีวศึกษา วิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ แผนงาน โครงการ ตัวชี้วัด และการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการอาชีวศึกษาสู่การปฏิบัติ ดังนี้

1) แนวคิดการจัดการอาชีวศึกษา

การจัดการอาชีวศึกษาเป็นการจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในระดับฝีมือ (ปวช.) ระดับเทคนิค (ปวส.) ระดับเทคโนโลยี (ปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ) และการฝึกอบรมวิชาชีพ ซึ่งเป็นการเพิ่มพูนความรู้และทักษะอาชีพระยะสั้นและระยะยาวที่มีความ สัมพันธ์สอดคล้องกับปรัชญาการอาชีวศึกษา กรอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ และมาตรฐานการอาชีวศึกษาในแต่ละระดับ

2) ค่านิยมอาชีวศึกษา

ในการจัดการอาชีวศึกษามีค่านิยมที่เป็นเป้าหมายหลักในการปลูกฝังที่สำคัญ 4 ประการ ได้แก่ คุณธรรม (Merit) คุณภาพ (Quality) ความร่วมมือ (Collaboration) ความเป็นมืออาชีพ (Professional)

3) วิสัยทัศน์

แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ.2560–2579 ได้กำหนดวิสัยทัศน์ที่เป็นความคาดหวังตามเจตนารมณ์ของการจัดการอาชีวศึกษา ไว้ดังนี้ “ผู้สำเร็จการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ มีคุณธรรม คุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาประเทศ”

4) พันธกิจ

เพื่อให้การจัดการอาชีวศึกษาบรรลุผลตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ จึงมีภารกิจที่ต้องดำเนินการดังนี้

(1) ยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการผลิตและพัฒนากำลังคนด้านวิชาชีพสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ และการประกอบอาชีพอิสระให้มีคุณภาพได้มาตรฐานในระดับสากล

(2) ขยายโอกาสการศึกษาวิชาชีพให้กับประชาชนทุกช่วงวัย

(3) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการอาชีวศึกษาภายใต้หลักธรรมาภิบาล โดยอาศัยเครือข่ายความร่วมมือจากทุกภาคส่วน

(4) พัฒนางานวิจัย สิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรม เทคโนโลยี และสร้างองค์ความรู้เพื่อการจัด
อาชีวศึกษาและพัฒนาวิชาชีพ

(5) พัฒนาครูและบุคลากรอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพด้วยวิธีที่หลากหลาย

5) วัตถุประสงค์

แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ.2560–2579 ได้กำหนดวัตถุประสงค์ เพื่อใช้เป็นแนวทาง
ในการจัดการอาชีวศึกษา ดังนี้

(1) เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนด้าน วิชาชีพให้มีคุณธรรม คุณภาพ และความเป็น
มืออาชีพ

(2) เพื่อเพิ่มโอกาสการศึกษาวิชาชีพกับประชาชนทุกช่วงวัย

(3) เพื่อนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการอาชีวศึกษา

(4) เพื่อพัฒนางานวิจัย สิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรม เทคโนโลยี และองค์ความรู้อาชีวศึกษา

(5) เพื่อพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพ

6) เป้าหมายด้านคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา

การพัฒนาการอาชีวศึกษาตามแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ.2560–2579 มีเป้าหมาย
เพื่อผลิตและพัฒนาผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา มีคุณภาพครอบคลุมอย่างน้อย 3 ด้าน ได้แก่

(1) ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ได้แก่ คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ
พฤติกรรม ลักษณะนิสัยและทักษะทางปัญญา

(2) ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป ได้แก่ ความรู้ และทักษะการสื่อสาร การ
ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศการพัฒนาการเรียนรู้และการปฏิบัติงาน การทำงานร่วมกับผู้อื่น การใช้
กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ การประยุกต์ใช้ตัวเลข การจัดการและการพัฒนางาน

(3) ด้านสมรรถนะวิชาชีพ ได้แก่ ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ และทักษะใน
สาขาวิชาชีพสู่การปฏิบัติจริง รวมทั้งประยุกต์สู่อชีพ

7) ยุทธศาสตร์ เป้าหมาย และตัวชี้วัด

เพื่อให้แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ.2560–2579 บรรลุผลตามวิสัยทัศน์ และเป้าหมาย
จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาการอาชีวศึกษาไว้ 6 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการอาชีวศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติมี
เป้าหมายดังนี้

1) ผู้เรียนอาชีวศึกษามีความรักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครองระบอบ
ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีตัวชี้วัดที่สำคัญ ได้แก่ การจัดกิจกรรมส่งเสริม

การเรียนรู้ที่แสดงออกถึงความจงรักภักดีและธำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ผู้เรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ทุกคนผ่านการอบรมลูกเสือเนตรนารี การจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม และสร้างภูมิคุ้มกันหรือป้องปรามการทุจริตคอร์รัปชัน

2) ผู้เรียนอาชีวศึกษามีความรู้และได้รับการดูแลป้องกันภัยคุกคามในชีวิตรูปแบบใหม่ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ ได้แก่ การจัดการกระบวนการเรียนรู้และปลูกฝังแนวทางการจัดการความขัดแย้งโดยแนวทางสันติวิธีเพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องในการป้องกันภัยคุกคามรูปแบบใหม่ มีระบบ กลไก และมาตรการที่เข้มแข็งในการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามรูปแบบใหม่ สถานศึกษาปลอดภัยปลอดยาเสพติด อบรมฯ และเหตุทะเลาะวิวาท

3) ผู้เรียนอาชีวศึกษาเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษและเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ได้รับการศึกษาและเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะอาชีพที่สอดคล้องกับสังคมและวัฒนธรรม การจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพที่ครอบคลุมคนทุกช่วงวัย สอดคล้องกับภูมิสังคมอัตลักษณ์ และความต้องการของชุมชนพัฒนาศักยภาพตามสมรรถนะอาชีพมีงานทำหรือประกอบอาชีพอิสระ มีความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ มีระบบเงินเดือน ค่าตอบแทนพิเศษ เพื่อสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ผู้สำเร็จการศึกษาในกลุ่ม สาขา ป้าหมาย มีงานทำ หลังจบการศึกษา และความพึงพอใจของภาคผู้ใช้ที่มีต่อสมรรถนะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคนด้านการอาชีวศึกษาเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ มีเป้าหมายดังนี้

1) กำลังคนอาชีวศึกษามีสมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ ได้แก่ มีฐานข้อมูลการผลิตและความต้องการกำลังคนอาชีวศึกษา ผู้เรียนอาชีวศึกษาเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับผู้เรียนสามัญศึกษา ผู้เรียนอาชีวศึกษาได้รับเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา ผู้สำเร็จอาชีวศึกษามีสมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาตามมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษ (CEFR) ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาในสาขากลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายตรงตามข้อมูลความต้องการกำลังคน อัตราการมีงานทำ การประกอบอาชีพอิสระของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาภายในระยะเวลา 1 ปี และผ่านการประเมินมาตรฐานวิชาชีพ และมาตรฐานอาชีพ

2) การผลิตและพัฒนากำลังคนด้านการอาชีวศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศเฉพาะทาง มีตัวชี้วัดที่สำคัญ ได้แก่ ความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศเฉพาะทาง มีหลักสูตรฐานสมรรถนะในสาขาที่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ จัดการศึกษาเน้นด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการวิจัยจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรม และคณิตศาสตร์ หรือสะสมศึกษาใช้ชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้ทางวิชาชีพ ผ่านการประเมินสมรรถนะตามมาตรฐานอาชีพ มีภาคีเครือข่ายความร่วมมือระหว่างรัฐ เอกชน สถานประกอบการ สมาคมวิชาชีพที่จัดการอาชีวศึกษาร่วมกับสถานศึกษา เพื่อพัฒนากำลังคนตามความต้องการของตลาดแรงงาน

3) การวิจัย สิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรม เทคโนโลยี และองค์ความรู้ด้านอาชีวศึกษา เพื่อเพิ่มผลผลิตและมูลค่าทางเศรษฐกิจ ประเทศ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ ได้แก่ จำนวนโครงการ งานวิจัย สิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรมเทคโนโลยี และองค์ความรู้ที่นำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาชุมชนและสังคม จำนวนบุคลากรอาชีวศึกษาด้านการวิจัยและพัฒนา จำนวนนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ ที่ได้รับการจดสิทธิบัตร และจำนวนผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในระดับชาติหรือนานาชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพกำลังคนด้านการอาชีวศึกษาให้มีสมรรถนะสอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาประเทศ มีเป้าหมายดังนี้

1) กำลังคนด้านการอาชีวศึกษามีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไปและสมรรถนะวิชาชีพ สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาประเทศ สู่ประเทศไทย 4.0 มีตัวชี้วัดที่สำคัญ ได้แก่ ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษามีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป และสมรรถนะวิชาชีพ และความพึงพอใจของภาคผู้ใช้ที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษา

2) ครูและบุคลากรทางการศึกษาอาชีวศึกษามีศักยภาพในการพัฒนากำลังคนด้านอาชีวศึกษา มีตัวชี้วัดที่สำคัญ ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษาอาชีวศึกษาที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพระดับสูง และความพึงพอใจของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่มีต่อครูและบุคลากรทางการศึกษาอาชีวศึกษา

3) หลักสูตรอาชีวศึกษามีการพัฒนาเพิ่มขึ้นอย่างหลากหลายตามความต้องการในการพัฒนาประเทศ ตัวชี้วัดที่สำคัญ ได้แก่ หลักสูตรที่ได้รับการพัฒนา จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรที่ได้รับการพัฒนาและความพึงพอใจของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่มีต่อหลักสูตรที่ได้รับการพัฒนา

4) การพัฒนาความร่วมมือกับทุกภาคส่วน เพื่อเพิ่มศักยภาพกำลังคนด้านอาชีวศึกษา ให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป และสมรรถนะวิชาชีพ สอดคล้อง กับความต้องการในการพัฒนาประเทศ ตัวชี้วัดที่สำคัญ ได้แก่ สถานประกอบการที่ร่วมมือในการ พัฒนาศักยภาพกำลังคนด้านอาชีวศึกษา จำนวนโครงการความร่วมมือทั้งในและต่างประเทศ และ ความพึงพอใจในการพัฒนาความร่วมมือการพัฒนาศักยภาพกำลังคนด้านการอาชีวศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมในด้านการ อาชีวศึกษา

1) เพิ่มโอกาสทางการศึกษาด้านอาชีวศึกษา ให้ผู้เรียนทุกคน ทุกกลุ่ม ทุกพื้นที่ และทุกระดับ การศึกษาได้รับบริการทางการศึกษาด้านอาชีวศึกษาอย่างมีคุณภาพ ตัวชี้วัดที่สำคัญ ได้แก่ สัดส่วน ผู้เข้าเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 (ปวช.1) เทียบกับนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น ผู้เข้าเรียนหลักสูตรทวิศึกษาเทียบกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้เข้า เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีที่ 1 (ปวส.1) เทียบกับนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.3) และอัตราการเพิ่มขึ้นของผู้เรียนระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือ สายปฏิบัติการ หลักสูตรการฝึกอบรมอาชีพที่ได้รับการพัฒนาสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้เรียนที่มีความจำเป็นพิเศษที่ได้รับการศึกษาด้านอาชีวศึกษา หรือฝึกอบรมวิชาชีพหลักสูตรและ รูปแบบการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาที่ยืดหยุ่น หลากหลาย ทุกระดับการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ที่มีคุณภาพและมาตรฐาน และมีระบบเครือข่ายเทคโนโลยี สารสนเทศ เพื่อการศึกษาที่ทันสมัยตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและผู้ใช้อย่างทั่วถึงและมี ประสิทธิภาพ

2) ระบบฐานข้อมูลรายบุคคลของผู้เรียนอาชีวศึกษาที่ถูกต้อง เป็นปัจจุบัน เพื่อการวางแผน การบริหารจัดการอาชีวศึกษา การติดตามและประเมินผล ตัวชี้วัดที่สำคัญ ได้แก่ ระบบฐานข้อมูล รายบุคคลที่อ้างอิงจากเลขประจำตัวประชาชน 13 หลัก ที่สามารถเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนฐานข้อมูล รวมทั้งใช้ประโยชน์ร่วมกันระหว่างสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาและหน่วยงานอื่น ระบบ สารสนเทศที่ครอบคลุม ถูกต้อง และเป็นปัจจุบันเพื่อใช้ประโยชน์ในการวางแผนการบริหารจัดการ การศึกษาอาชีวศึกษา การติดตามและประเมินผลระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับงานวิจัย สิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรม เทคโนโลยี และองค์ความรู้อาชีวศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน สามารถให้บริการและใช้ ประโยชน์ร่วมกันระหว่างหน่วยงานอื่นได้ และความพึงพอใจของบุคคลและหน่วยงานในการเข้าถึง และใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลและสารสนเทศทางการศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การจัดการอาชีวศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีเป้าหมายดังนี้

1) ผู้เรียนอาชีวศึกษา มีจิตสำนึก ทักษะคิด ค่านิยม ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตัวชี้วัดที่สำคัญ ได้แก่ จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่สร้างจิตสำนึก ทักษะคิด ค่านิยม ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ผู้เรียนอาชีวศึกษาที่ได้รับการปลูกฝังจิตสำนึก ทักษะคิด ค่านิยม ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ครูและบุคลากรทางการศึกษาอาชีวศึกษาที่ได้รับการอบรมเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสถานศึกษาที่ดำเนินการตามโครงการสถานศึกษาคุณธรรม

2) ผู้เรียนอาชีวศึกษาสามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุขตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตัวชี้วัดที่สำคัญ ได้แก่ จำนวนสถานศึกษาที่บริหารจัดการและจัดการการเรียนการสอนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง “สถานศึกษาพอเพียง” ผู้เรียนอาชีวศึกษาที่นำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำรงชีวิต ครูและบุคลากรทางการศึกษาอาชีวศึกษาที่นำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำรงชีวิต

3) การวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมด้านการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตัวชี้วัดที่สำคัญ ได้แก่ งานวิจัย สิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรม เทคโนโลยี และองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิต เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและนำไปใช้ประโยชน์ หน่วยงานภายนอกที่ร่วมมือหรือสนับสนุนสถานศึกษาในการวิจัย สิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรม เทคโนโลยี และองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การเพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริหารจัดการอาชีวศึกษา มีเป้าหมายดังนี้

1) ระบบการบริหารจัดการอาชีวศึกษาที่มีประสิทธิภาพภายใต้หลักธรรมาภิบาล ตัวชี้วัดที่สำคัญ ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจัดระบบการบริหารจัดการอาชีวศึกษาที่มีประสิทธิภาพภายใต้หลักธรรมาภิบาลสถานศึกษาที่บริหารจัดการมีประสิทธิภาพภายใต้หลักธรรมาภิบาล และความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดการอาชีวศึกษา

2) นวัตกรรมการบริหารจัดการอาชีวศึกษาที่สอดคล้องรองรับกับการพัฒนาประเทศ ตัวชี้วัดที่สำคัญ ได้แก่ นวัตกรรมการบริหารจัดการอาชีวศึกษาที่สอดคล้องรองรับกับการพัฒนาประเทศ และนวัตกรรมด้านการพัฒนาการเรียนการสอนอาชีวศึกษาที่สอดคล้องรองรับกับการพัฒนาประเทศ

3) สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารจัดการอาชีวศึกษา ตัวชี้วัดที่สำคัญ ได้แก่ เครือข่ายความร่วมมือในการบริหารจัดการอาชีวศึกษา

4) พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในการอาชีวศึกษาทุกระดับการศึกษา ตัวชี้วัดที่สำคัญ ได้แก่ สถานศึกษาที่มีผลการประเมินคุณภาพภายในอยู่ในระดับคุณภาพดีมาก และสถานศึกษาที่ได้รับการยกระดับคุณภาพให้ได้คุณภาพตามมาตรฐาน

การขับเคลื่อนแผนพัฒนาการอาชีวศึกษาสู่การปฏิบัติ

ความสำเร็จของแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ.2560–2579 สู่การปฏิบัติขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญหลายประการ ได้แก่ สาระสำคัญของแผนพัฒนาการอาชีวศึกษาที่มีความชัดเจน ครบถ้วน และครอบคลุม การมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาตามแผนพัฒนาการอาชีวศึกษาของผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ตั้งแต่ระดับนโยบาย ระดับปฏิบัติผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และสาธารณชน การเผยแพร่ การประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจในความสำคัญของแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา และการนำแผนพัฒนาการอาชีวศึกษาสู่การปฏิบัติที่ชัดเจน

1) แนวทางการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการอาชีวศึกษาสู่การปฏิบัติ มีดังนี้

(1) การสร้างความรู้ความเข้าใจ ให้ทุกภาคส่วนตระหนักถึงความสำคัญและพร้อมเข้าร่วมในการผลักดันแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา การสร้างความรู้ความเข้าใจกับหน่วยงาน องค์กร และภาคีเครือข่ายในการจัดการอาชีวศึกษาเกี่ยวกับวิสัยทัศน์และเป้าหมายของแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา

(2) การสร้างความเชื่อมโยงระหว่างแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ.2560–2579 กับแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

(3) การปรับปรุง กฎ ระเบียบ และกฎหมายต่างๆ ให้เอื้อต่อแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา

(4) การสร้างช่องทางให้ภาคีเครือข่ายในการจัดการอาชีวศึกษามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างกว้างขวาง ทั้งระดับนโยบาย และระดับปฏิบัติการ

2) การติดตามประเมินผลแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา แนวคิดและหลักการติดตามประเมินผลแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา เป็นการติดตามประเมินผลที่เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดการอาชีวศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมิน ทั้งการประเมินกระบวนการจัดการผลิตผลลัพธ์ และผลกระทบ โดยสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประเมินการดำเนินงานของสถานศึกษาเองควบคู่ไปกับการประเมินของหน่วยงานภายในสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีการกำหนดหลักเกณฑ์การติดตามและประเมินผลตัวชี้วัดที่ชัดเจน มีมาตรฐาน และถูกต้องตามหลักวิชา

ยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
นโยบาย ยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา ในระยะ 15 ปี
(พ.ศ.2555 - 2569)

การจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ การผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาของคณะกรรมการการอาชีวศึกษาด้านการกำหนดนโยบาย เป้าหมายการผลิตและแผนพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาให้ความสำคัญกับคุณภาพผู้สำเร็จอาชีวศึกษาเป็นสำคัญ โดยมุ่งปรับปรุงปัจจัยสนับสนุนและกระบวนการจัดอาชีวศึกษาให้เกิดคุณภาพ

1) สารสนเทศสำคัญที่จะเป็นตัวบ่งชี้แนวทางการพัฒนากำลังคนในระดับโลก ระดับภูมิภาค ระดับประเทศ ระดับกลุ่มจังหวัด และระดับจังหวัด

2) ให้ความสำคัญกับครู และผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จโดยมุ่งเพิ่มพูนขีดความสามารถของครูในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

3) ยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องและเชื่อมโยงกับสถานประกอบการโดยเน้นความร่วมมือในการจัดอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี และการฝึกงาน

4) เตรียมความพร้อมกำลังคนรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในส่วนของ การตั้งรับและเชิงรุก ได้แก่ การเพิ่มขีดความสามารถทางภาษา และสมรรถนะกำลังคนอาชีวศึกษาให้มีมาตรฐานในระดับสากล

ในการนี้คณะกรรมการฯ ได้กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ของการพัฒนาประกอบด้วย 4 นโยบาย 10 ยุทธศาสตร์ 28 กลยุทธ์ และ โครงการ 93 โครงการ

นโยบายที่ 1 : มุ่งสร้าง/ผลิตกำลังคนอาชีวศึกษา ให้ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน

เป้าหมาย : ผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาภายใต้บริบทความร่วมมือกับสถานประกอบการให้ได้ตามเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง และฝึกอบรมวิชาชีพกำลังคนอาชีวศึกษาที่อยู่นอกระบบให้เพิ่มขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ 1 มุ่งพัฒนาคุณภาพและปริมาณผู้เรียนให้สัมพันธ์กับความต้องการของตลาดแรงงานในประเทศและระดับสากล

กลยุทธ์ ที่ 1 ผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับของตลาดแรงงานและสังคม ทั้งในประเทศภูมิภาค อาเซียน และระดับสากล

โครงการสำคัญ

1) โครงการศึกษาความต้องการการผลิตและพัฒนากำลังคนทั้งปริมาณและคุณภาพภายในประเทศ

- (1) ระดับจังหวัด
- (2) ระดับกลุ่มจังหวัด
- (3) ระดับกลุ่มอุตสาหกรรม / กลุ่มอาชีพ

2) โครงการศึกษาความต้องการการผลิตและพัฒนากำลังคน ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพตามกรอบความร่วมมือกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและสากล

3) โครงการศึกษาเป้าหมายการผลิตและพัฒนากำลังคนระดับกลางของประเทศไทย ระยะ 15 ปี (ปีการศึกษา 2555-2569) ระยะที่ 1 2555-2561 (60:40) ระยะที่ 2 2562-2569 (70:30)

กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมและพัฒนาระบบการศึกษาระดับอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมวิชาชีพด้วยรูปแบบที่หลากหลายทั้งการศึกษาในระบบการศึกษานอกระบบ และการศึกษาในระบบทวิภาคี

โครงการสำคัญ

1) โครงการแลกเปลี่ยนการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาและสถานประกอบการในกลุ่มจังหวัด

2) โครงการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและระดับสากล

3) โครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาอาชีวศึกษาระหว่างประเทศ

กลยุทธ์ ที่ 3 ส่งเสริม สนับสนุน และเร่งรัดการจัดการศึกษาด้านความร่วมมือผลิตและพัฒนากำลังคนร่วมกันระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ โดยเฉพาะการศึกษาระบบทวิภาคีและการฝึกประสบการณ์วิชาชีพตามสาขาวิชาที่เป็นความต้องการของตลาดแรงงาน

โครงการสำคัญ

1) โครงการพัฒนาหลักสูตรทวิภาคี ให้ สอดคล้องกับขนาดและความสามารถของสถานประกอบการ โดยเฉพาะ SME ภายใต้อาณัติของสถานประกอบการ

2) โครงการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารความร่วมมือในการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาระดับจังหวัด

3) โครงการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับสถานประกอบการในการจัดการฝึกงานและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

กลยุทธ์ ที่ 4 ปรับภาพลักษณ์ ทักษะและสร้างการยอมรับของสังคมที่มีต่อการเรียนสายอาชีพด้วยกระบวนการเชิงคุณภาพให้กับนักเรียน กลุ่มผู้ประกอบการ และชุมชน

โครงการสำคัญ

1) โครงการส่งเสริมให้มีการสร้างรายได้ระหว่างเรียนเพื่อเพิ่มประสบการณ์ของผู้เรียน และลดภาระค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง

2) โครงการพัฒนาระบบการแนะแนวอาชีพเชิงรุก เพื่อให้สามารถเข้าถึงพ่อแม่ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

3) โครงการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ภาพลักษณ์ เชิงคุณภาพ ไปยังกลุ่มเป้าหมายให้เห็นความสำคัญของการเรียนอาชีวศึกษาที่จะสร้างให้เกิด “การศึกษาเพื่ออาชีพ คือ ดวงประทีปส่องชีวิต ช่วยเสริมสร้างเศรษฐกิจเพื่อชีวิตที่มั่นคง”

4) โครงการสร้างภาพยนตร์ เพื่อประชาสัมพันธ์และปรับภาพลักษณ์เกี่ยวกับวิถีชีวิตชาวอาชีวศึกษาเชิงสร้างสรรค์

5) โครงการส่งเสริมคนดีศรีอาชีวะ

6) โครงการเยาวชนอาชีวะสัมพันธ์ ร่วมสร้างสรรค์สังคม

7) โครงการอาชีวะอาสา เพื่อพัฒนาสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเพิ่มโอกาสการเรียนรู้และการฝึกอบรมวิชาชีพอาชีวศึกษาให้กับกลุ่มผู้อยู่นอกระบบ

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพให้ผู้อยู่นอกระบบการศึกษา ให้สามารถสร้างงานสร้างรายได้

โครงการสำคัญ

1) โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์และยกระดับรายได้ของชุมชน

2) โครงการฝึกอาชีพระยะสั้นตามความต้องการของตลาดแรงงาน

กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริม สนับสนุน และร่วมมือพัฒนาการจัดอาชีวศึกษา และฝึกอบรมวิชาชีพตลอดชีวิตให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในสถานประกอบการ และผู้อยู่นอกระบบ

โครงการสำคัญ

1) โครงการเทียบโอนประสบการณ์ในการทำงานเพื่อให้คุณวุฒิทางการศึกษา

2) โครงการอบรมฝึกอาชีพร่วมกับหน่วยงานตามโครงการพระราชดำริ

3) โครงการฝึกอาชีพร่วมกับผู้รับผิดชอบโครงการตามนโยบายยุทธศาสตร์

4) โครงการฝึกอาชีพให้กับผู้พิการ ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส

กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริม สนับสนุนอบรมวิชาชีพเพื่อการพัฒนาต่อขออาชีพเดิมหรือสร้างอาชีพใหม่สำหรับผู้ประกอบอาชีพอิสระ

โครงการสำคัญ

1) โครงการฝึกอบรมฝีมือแรงงานเพื่อสร้างหรือเปลี่ยนอาชีพที่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน

2) โครงการอบรมยกระดับฝีมือแรงงานเข้าสู่ตลาดแรงงาน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาระบบการประเมินมาตรฐานวิชาชีพตามระบบคุณวุฒิวิชาชีพ

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาหลักสูตรให้มี ผลลัพธ์การเรียนรู้ เป็นไปตามสมรรถนะของกรอบคุณวุฒิวิชาชีพ

โครงการสำคัญ

1) โครงการศึกษารูปแบบการพัฒนาหลักสูตรเป็นไปตามกรอบคุณวุฒิวิชาชีพโดยความร่วมมือกับสถานประกอบการ

2) โครงการพัฒนาคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรให้มีผลลัพธ์การเรียนรู้ให้ตรงกับสมรรถนะตามกรอบคุณวุฒิวิชาชีพ

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาระบบประเมินมาตรฐานวิชาชีพตรงตามคุณวุฒิวิชาชีพ

โครงการสำคัญ

1) โครงการพัฒนาระบบประเมินมาตรฐานวิชาชีพ โดยความร่วมมือของสถานประกอบการ

2) โครงการฝึกอบรมพัฒนาคณะกรรมการผู้ประเมินมาตรฐานวิชาชีพ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 สร้างระบบการจูงใจให้เกิดการตัดสินใจเข้าศึกษาต่ออาชีวศึกษา

กลยุทธ์ที่ 1 ปรับระบบกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษาต่ออาชีวศึกษา

โครงการสำคัญ

1) โครงการพัฒนาหลักเกณฑ์ เพื่อให้กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา จัดสรรเงินกู้ยืมให้แก่ผู้เรียนอาชีวศึกษา 100% ในสาขาวิชาชีพที่ขาดแคลน

2) โครงการสนับสนุนด้านทุนการศึกษาและสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ที่พัก และแหล่งรองรับงาน

กลยุทธ์ที่ 2 จัดหาแหล่งเงินสนับสนุนทุนการศึกษาให้ผู้ ที่สนใจและคนเก่งได้ศึกษาในระดับ ปวช., ปวส. และปริญญาตรี สายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ

โครงการสำคัญ

- 1) โครงการจัดหาแหล่งเงินทุนการศึกษาจากภายนอกสถานศึกษา
- 2) โครงการจัดหาแหล่งเงินทุนการศึกษาในสถานศึกษา
- 3) โครงการสนับสนุนเครื่องมือประจำตัวพื้นฐานตามวิชาชีพ

กลยุทธ์ที่ 3 สนับสนุนแหล่งเงินทุนเพื่อการประกอบอาชีพอิสระหลังจบการศึกษา สร้างความมั่นคงในชีวิต

โครงการสำคัญ

- 1) โครงการแนะแนวเส้นทางความก้าวหน้าเพื่อการประกอบอาชีพ (Career Path)
- 2) โครงการกองทุนตั้งตัวอาชีวศึกษา
- 3) โครงการเล่าแก่น้อย

กลยุทธ์ที่ 4 มาตรการทางด้านภาษีอากรเพื่อการจูงใจให้สถานประกอบการให้ความร่วมมือในการจัดการอาชีวศึกษา

โครงการสำคัญ

1) โครงการศึกษาการสร้างแรงจูงใจ ทางด้านมาตรการภาษี อากรให้ แก่ภาคเอกชน/สถานประกอบการในการร่วมจัดการอาชีวศึกษา

นโยบายที่ 2 : พัฒนาปริมาณและคุณภาพของครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาด้านอาชีวศึกษา
เป้าหมาย :

1) มีปริมาณครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาด้านอาชีวศึกษาพอเพียงต่อการจัดการศึกษาระดับ ปวช. ระดับ ปวส. และระดับปริญญาตรี สายเทคโนโลยี หรือสายปฏิบัติการ และการฝึกอบรมวิชาชีพ

2) พัฒนาคู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาด้านอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพ และได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างเสริมปริมาณครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาด้านอาชีวศึกษา

กลยุทธ์ที่ 1 การสนับสนุนบุคลากรทางการศึกษาด้านอาชีวศึกษาจากภาครัฐ

โครงการสำคัญ

- 1) โครงการขออัตรากำลังข้าราชการ พนักงานราชการให้พอเพียง
- 2) โครงการขอรับงบประมาณค่าจ้างชั่วคราวครูและเจ้าหน้าที่
- 3) โครงการคุรุทายาทครูวิชาชีพ (ขอทุนการศึกษาและอัตราบรรจุแต่งตั้งครูวิชาชีพพันธุ์ใหม่ ให้แก่ผู้เรียน ตั้งแต่ระดับ ปวช., ปวส., และปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ)

กลยุทธ์ที่ 2 การสนับสนุนบุคลากรทางการศึกษาด้านอาชีวศึกษาจากภาคเอกชนและชุมชน
โครงการสำคัญ

- 1) โครงการเชิญครูเกษียณอายุราชการเป็นครูพิเศษ อาจารย์พิเศษ
- 2) โครงการสร้างระบบเครือข่ายผู้เชี่ยวชาญจากสถานประกอบการเป็นครูพิเศษ อาจารย์พิเศษ
- 3) โครงการครูพิเศษจากภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้านและผู้เชี่ยวชาญในท้องถิ่น

บุคลากรทางการศึกษาด้านอาชีวศึกษา

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการศึกษาต่อ การฝึกอบรมและการปฏิบัติงาน

โครงการสำคัญ

- 1) โครงการรัฐจัดทุนการศึกษาต่อปริญญาโทและปริญญาเอกทั้งในประเทศและต่างประเทศในสาขาวิชาที่เปิดสอนระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ
- 2) โครงการรัฐจัดทุนการฝึกอบรมเทคโนโลยีใหม่ทั้งในประเทศและต่างประเทศในสาขาวิชาที่เปิดสอนระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ
- 3) โครงการกำหนดมาตรการให้ครูวิชาชีพได้มีการพัฒนาสมรรถนะและประสบการณ์ ด้านวิชาชีพอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

4) โครงการกำหนดมาตรการให้ มีการนำผลสัมฤทธิ์ที่เกิดต่อผู้เรียนไปใช้ในการพิจารณา
ความคิดความชอบ เลื่อนขั้นเงินเดือน ให้ค่าตอบแทน การขอมิและเลื่อนวิทยฐานะ

- 5) โครงการจัดตั้งหน่วยศึกษานิเทศก์ในสถาบันการอาชีวศึกษา

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรอาชีวศึกษา

โครงการสำคัญ

1) โครงการจัดตั้งสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรอาชีวศึกษา (ทำหน้าที่พัฒนาครู
คณาจารย์และบุคลากรอาชีวศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน)

- 2) โครงการพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารจัดการอาชีวศึกษา

3) โครงการพัฒนาขีดความสามารถของครูในการจัดการเรียนการสอน

4) โครงการพัฒนาขีดความสามารถของศึกษานิเทศก์ในการนิเทศ

5) โครงการพัฒนาขีดความสามารถของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานสนับสนุนการจัดการ
อาชีวศึกษา

- 6) โครงการพัฒนาขีดความสามารถด้านภาษาอังกฤษ

7) โครงการพัฒนาครูในการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอน

8) โครงการพัฒนาศักยภาพในการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน
9) โครงการส่งเสริม สนับสนุนให้ ครูจัดทำตำรา เอกสารที่ใช้ในการเรียนการสอน
ยุทธศาสตร์ที่ 3 สร้างโอกาสและความร่วมมือในการสร้างเสริมคุณภาพครู คณาจารย์และ
บุคลากรทางการศึกษาด้านอาชีวศึกษา

กลยุทธ์ที่ 1 สร้างโอกาสและความร่วมมือกับภาครัฐ

โครงการสำคัญ

1) โครงการปรับบทบาทหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ให้รับผิดชอบ
สถานศึกษาอาชีวศึกษาทั้งของรัฐและของเอกชน

2) โครงการร่วมกับคุรุสภากำหนดมาตรฐานผู้ประกอบการวิชาชีพด้านอาชีวศึกษาเป็นการ
เฉพาะ (กำหนดมาตรฐานในการขอใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูวิชาชีพ ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ
ผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพศึกษานิเทศก์ด้านอาชีวศึกษา)

3) โครงการร่วมกับสำนักงาน ก.ค.ศ. กำหนดมาตรฐานตำแหน่งมาตรฐานวิทยฐานะ
สำหรับครูวิชาชีพ ผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา และศึกษานิเทศก์ด้านอาชีวศึกษาเป็นการเฉพาะ

4) โครงการร่วมกับสำนักงาน ก.ค.ศ. และกระทรวงการคลังกำหนดมาตรฐานชั่วโมงการ
สอนขั้นต่ำและขั้นสูงของครูในสถานศึกษาอาชีวศึกษา ทั้งครูวิชาสามัญและครูวิชาชีพ

5) โครงการร่วมกับสำนักงาน ก.ค.ศ. ปรับปรุงกฎ ระเบียบที่เป็นอุปสรรคในการบรรจุ
แต่งตั้งผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ด้านวิชาชีพเป็นครูวิชาชีพและคณาจารย์ โดย
กำหนดอัตราเงินเดือน ค่าตอบแทนตามความรู้ ความสามารถและประสบการณ์

กลยุทธ์ที่ 2 สร้างโอกาสและความร่วมมือกับภาคเอกชนและชุมชน

โครงการสำคัญ

1) โครงการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ

2) โครงการกำหนดหลักเกณฑ์ ในการแต่งตั้ง การทดสอบ การฝึกอบรมและการออก
ใบรับรองการเป็นครูฝึกในสถานประกอบการ

3) โครงการความร่วมมือด้านวิชาการกับภาคเอกชน โดยใช้มาตรการด้านภาษีอากรเป็น
แรงจูงใจ

4) โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่ภูมิปัญญาระหว่างภาคเอกชน ชุมชนและ
สถานศึกษา

5) โครงการพัฒนาความยั่งยืนของภูมิปัญญาท้องถิ่น

6) โครงการยกระดับภูมิปัญญาท้องถิ่น สิ่งประดิษฐ์ชุมชนสู่อุตสาหกรรมเชิงพาณิชย์

นโยบายที่ 3 : พัฒนาคุณภาพสถานศึกษา และแหล่งเรียนรู้ใหม่

เป้าหมาย : สถานศึกษาของอาชีวศึกษามีมาตรฐานในด้านการจัดการเรียนการสอน ในระดับ ปวช., ปวส. และปริญญาตรี สายเทคโนโลยี หรือสายปฏิบัติการและเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน โดยความร่วมมือทางวิชาการระหว่างหน่วยงาน สถานศึกษา สถานประกอบการทั้งภายในและต่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยกระดับมาตรฐานสถานศึกษาของอาชีวศึกษาในด้านการจัดการเรียนการสอนในระดับปวช., ปวส.และปริญญาตรี สายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ และเพิ่มศักยภาพให้เป็นแหล่งเรียนรู้วิชาชีพ และฝึกอบรมวิชาชีพของชุมชน

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาโครงสร้างและเครือข่ายการเรียนรู้

โครงการสำคัญ

- 1) โครงการส่งเสริมความร่วมมือการจัดการเรียนการสอนร่วมกับสถานประกอบการ หน่วยงานภาครัฐและเอกชน
- 2) โครงการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและใช้ ทรัพยากรร่วมกัน
- 3) โครงการส่งเสริมความร่วมมือและพัฒนาเครือข่ายภายใต้ข้อมูล และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาระบบการจัดการบริหาร

โครงการสำคัญ

- 1) โครงการบริหารจัดการ ตามเกณฑ์ คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐมีธรรมาภิบาล โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- 2) โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศหรือการบริหารจัดการ
- 3) โครงการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในให้เชื่อมโยงกับการประกันคุณภาพภายนอก
- 4) โครงการพัฒนาศูนย์วิทยบริการให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัย

กลยุทธ์ที่ 3 ร่วมมือกับสถานประกอบการในการเปิดสอนระดับ ปวช., ปวส. และปริญญาตรี สายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ

โครงการสำคัญ

- 1) โครงการร่วมมือกับสถานประกอบการในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนระดับปวช., ปวส. และปริญญาตรี สายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ

กลยุทธ์ที่ 4 เร่งรัดการจัดเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรี สายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ

โครงการสำคัญ

1) โครงการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ

2) โครงการจัดหาแหล่งสนับสนุนจากต่างประเทศ

3) โครงการพัฒนาและเพิ่มจำนวนบุคลากรให้ขึ้นไปตามมาตรฐานของการจัดการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา

กลยุทธ์ที่ 5 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาแก่นักวิจัยและนวัตกรรมอาชีวศึกษาภายใต้ความร่วมมือกับสถานประกอบการและชุมชน

โครงการสำคัญ

1) โครงการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับสถานประกอบการด้านการวิจัย

2) โครงการผลิตผลงานวิจัยและนวัตกรรมเพื่อสนองตอบความต้องการของสถานประกอบการและชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการระหว่างหน่วยงาน สถานศึกษาทั้งภายในและต่างประเทศ

กลยุทธ์ที่ 1 เจรจาแสวงหาความร่วมมือทั้งในประเทศและต่างประเทศ

โครงการสำคัญ

1) โครงการศึกษาดูงานสถานประกอบการและสถานศึกษา ทั้งภายในและต่างประเทศ

2) โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้บุคลากรระหว่างหน่วยงาน สถานศึกษา ทั้งภายในและต่างประเทศ

3) โครงการแลกเปลี่ยนนักวิจัยระหว่างหน่วยงาน สถานศึกษา ทั้งภายในและต่างประเทศ

4) โครงการฝึกอบรมเพื่อการพัฒนาอาชีวศึกษา ทั้งภายในและต่างประเทศ

5) โครงการให้ทุนสัมมนาวิชาการ ประชุมวิชาการ

นโยบายที่ 4 : การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่

เป้าหมาย : ผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษามีทักษะการบริหารอย่างมีคุณภาพโดยการมีส่วนร่วม

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยกกระดับคุณภาพการบริหารจัดการให้มี ประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมและพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพผู้บริหาร

โครงการสำคัญ

- 1) โครงการพัฒนาผู้บริหารโดยฝึกประสบการณ์จริง (On the Job Training)
- 2) โครงการฝึกอบรมวิชาการด้านการบริหารสถานศึกษา
- 3) โครงการฝึกอบรม ICT เพื่อการบริหาร

กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้อุปกรณ์ เครื่องมือ นวัตกรรม องค์ความรู้ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ

โครงการสำคัญ

- 1) โครงการจัดการระบบตั้งศูนย์ ข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาอาชีวศึกษา
- กลยุทธ์ที่ 3 สนับสนุนให้มีการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายในการลงทุนทางการศึกษา

โครงการสำคัญ

- 1) โครงการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายรายหัวตามประเภทสาขาวิชา
- 2) โครงการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาบุคลากร
- 3) โครงการการวิเคราะห์งบประมาณการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์

2.3.1 อาชีวศึกษาจังหวัดนครนายกจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพ เปิดสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) แบ่งออกเป็น 3 สถานศึกษา คือ

1. วิทยาลัยเทคนิคนครนายก
2. วิทยาลัยการอาชีพนครนายก
3. วิทยาลัยการอาชีพองครักษ์

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.4.1 งานวิจัยในประเทศ

อุทัย เถาว์พันธ์ (2550, น.75-76) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทในการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 3 การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษา และเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครู ต่อระดับปฏิบัติตามบทบาทในการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 3

ผลการวิจัยพบว่า

1) ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทในการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

2) การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ พบว่าไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่าไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อุไรวรรณ ฉัตรสุภาวงศ์ (2550, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนเอกชนจังหวัดสมุทรปราการ การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบบทบาทผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ และศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในด้านการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารโรงเรียน

ผลการวิจัยพบว่า

1) ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนเอกชนมีความคิดเห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2) ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาครูบุคลากร และด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน

3) ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันมีความคิดเห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 5 ด้าน ส่วนด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ไม่แตกต่างกัน

4) ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกันมีความคิดเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน

3 ด้าน และที่ระดับ .01 จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนรู้ ส่วนด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้ และด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ไม่แตกต่างกัน

ไสว สายยศ (2552, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการสนับสนุนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3 การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการสนับสนุนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3 และศึกษาสภาพการณ์ในการสนับสนุนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3

ผลการวิจัยพบว่า

1) ความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูปฏิบัติการสอนและครูวิชาการต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการสนับสนุนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมเห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียน แสดงบทบาทอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้บริหารแสดงบทบาททุกด้านอยู่ในระดับมาก

2) ผู้บริหารสถานศึกษา ครูปฏิบัติการสอนและครูวิชาการที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขนาดเล็กและขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการสนับสนุนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3 โดยรวมและทุกด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) ผู้บริหารสถานศึกษา ครูปฏิบัติการสอนและครูวิชาการที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการสนับสนุนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียน ด้านบทบาทของครูในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แตกต่างจากผู้บริหารสถานศึกษา ครูปฏิบัติการสอนและครูวิชาการที่มีประสบการณ์ 10-20 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้บริหารสถานศึกษา ครูปฏิบัติการสอนและครูวิชาการที่มีประสบการณ์ 10-20 ปี มีความเห็นแตกต่างจากผู้บริหารสถานศึกษา ครูปฏิบัติการสอนและครูวิชาการที่มีประสบการณ์มากกว่า 20 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4) ผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ในการศึกษาขนาดเล็กและขนาดใหญ่ และที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติราชการต่างกัน มีความเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการสนับสนุนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3 โดยรวมทุกด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5) ครูปฏิบัติการสอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในการศึกษาขนาดเล็กและขนาดใหญ่มีความเห็นต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการสนับสนุนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีนครินทร์ เขต 3 โดยรวมและทุกด้านไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6) ครูปฏิบัติการสอนที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการสนับสนุนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีนครินทร์ เขต 3 ด้านบทบาทของครูในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แตกต่างกับครูปฏิบัติการสอนที่มีประสบการณ์ 10-20 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูปฏิบัติการสอนที่มีประสบการณ์ 10-20 ปี มีความคิดเห็นต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการสนับสนุนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีนครินทร์ เขต 3 แตกต่างกับครูปฏิบัติการสอนที่มีประสบการณ์มากกว่า 20 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

7) ครูวิชาการที่ปฏิบัติหน้าที่ในการศึกษาขนาดเล็กและขนาดใหญ่ และที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติราชการต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการสนับสนุนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีนครินทร์ เขต 3 โดยรวมและทุกด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

8) ความคิดเห็นของกรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูปฏิบัติการสอน ผู้ปกครองและนักเรียนของโรงเรียนบ้านสระแก้วเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการสนับสนุนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทอย่างยิ่งต่อการพัฒนาการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื่องจากเป็นผู้นำหรือหัวหน้าผู้คอยดำเนินการและการนำพาสถานศึกษาให้มีศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนจนบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนด ควรเปิดโอกาสให้ชุมชน นักเรียนและผู้ปกครองเข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนทุกขั้นตอน ตั้งแต่แรกเริ่มวางแผน ปฏิบัติ ติดตามผลและปรับปรุงพัฒนา เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าเมื่อทุกฝ่ายรู้สึกว่าเป็นเจ้าของ ย่อมรัก ห่วงแหนและปรารถนาให้ได้รับสิ่งดีๆ ดังนั้น ผู้บริหารในฐานะผู้นำจึงควรเป็นผู้นำในการนำพาให้สมาชิกของตนเอง ประกอบด้วย ครู นักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและอื่นๆ ได้เข้ามาสนับสนุนการเรียนการสอนในทุกขั้นตอนตามกำลังความสามารถและศักยภาพของแต่ละบุคคล ควรมีการบริหารจัดการตามโครงสร้างการบริหารงานของสถานศึกษาในทุกด้านให้ส่งผลต่อผู้เรียนให้มากที่สุด ส่งเสริมการสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูนำรูปแบบการเรียนการสอนหลากหลายรูปแบบ ประเมินนักเรียนตาม

สภาพจริง ฝึกฝนนักเรียนเป็นได้เรียนรู้ ปฏิบัติงานด้วยตนเอง สามารถแสวงหาความรู้ วิเคราะห์และสังเคราะห์เป็น นำความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ สามารถแยกแยะและกำหนดทางเลือกในสิ่งที่ถูกต้องในการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข ได้อย่างยั่งยืน จึงถือว่าเป็นผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพ และผู้บริหารสถานศึกษาที่สนับสนุนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างแท้จริง

เชวง เพชรภา (2553, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 3 การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 3 ตามแนวความคิดของครูและบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการทำงาน และระดับการจัดการศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า

ความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากซึ่งสามารถเรียงลำดับตามด้านที่เฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อย คือ ด้านการส่งเสริมประเมินผลการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการนิเทศภายใน กำกับ ติดตามผล และด้านการพัฒนาการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

อุดม ธารณะ (2553, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของกลุ่ม โรงเรียนเครือข่ายที่ 46 สำนักงานเขตหนองจอก

ผลการวิจัยพบว่า

ครูมีระดับความคิดเห็นของครูต่อการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 46 สำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยจะลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ อันดับแรก ด้านการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน รองลงมา ด้านการจัดการและเตรียมการสอน ด้านการนิเทศการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล และ อันดับสุดท้าย ด้านสื่อการสอน

ชวลิต เจนเจริญ (2553, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริม การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนอำเภอปะลา จังหวัดบุรีรัมย์ การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามความคิดเห็นของครูใน โรงเรียน อำเภอปะลา จังหวัดบุรีรัมย์

ผลการศึกษาพบว่า ครูวิชาการและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

รัตติยา สิทธิศิลป์ (2556, น.80-85) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความคาดหวังของบุคลากรต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนสารภีพิทยาคม จังหวัดเชียงใหม่ การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับความคาดหวัง และสภาพการปฏิบัติจริงด้านบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนสารภีพิทยาคม

ผลการวิจัยพบว่า

บุคลากรมีความคาดหวังต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนสารภีพิทยาคม ด้านการบริหารและการจัดการด้านการส่งเสริมการเรียนการสอน ด้านการนิเทศภายในและด้านวัดผลและประเมินผล อยู่ในระดับมากทุกด้าน ส่วนการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ส่วนปัญหาที่สำคัญพบว่า ด้านบริหารและการจัดการคือ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้วิธีการออกคำสั่งแต่งตั้งมอบหมายงานให้บุคลากรรับผิดชอบตามแผนงาน โครงการ กิจกรรมที่ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพียงอย่างเดียว

ปิยะวรรณ สายเพชร (2557, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครูใน โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการเรียนการสอนของครูใน โรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี

ผลการศึกษาพบว่า

1) บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการเรียนการสอนของครูในโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับ มากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการยกย่องเชิดชูครู

ผู้มีผลงานดีเด่น ด้านการปฏิบัติหน้าที่ด้านการเรียนการสอนของครู ด้านการพัฒนาคุณภาพของครูผู้สอนและด้านการส่งเสริมให้ครูมีความก้าวหน้าในวิชาชีพ

2) ครูโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรีที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการเรียนการสอนของครูในโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) ครูโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรีที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการเรียนการสอนของครูในโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

พรรณรัตน์ ดลชนเจริญวัฒน์ (2558, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษากลุ่มที่ 5 อำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบบทบาทการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษากลุ่มที่ 5 อำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

ผลการวิจัยพบว่า

1) บทบาทการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษากลุ่มที่ 5 อำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารวิชาการและด้านการบริหารทั่วไป

2) ผลการเปรียบเทียบบทบาทการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษากลุ่มที่ 5 อำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์การสอน พบว่า

(2.1) ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษากลุ่มที่ 5 อำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไปแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ส่วนด้านการบริหารวิชาการ และด้านการบริหารงบประมาณ ไม่พบความแตกต่าง

(2.2) ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทการบริหารสถานศึกษา ของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา กลุ่มที่ 5 อำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

อุไรลักษณ์ วิบูลย์ธนาศ (2559, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 และเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 โดยจำแนกตามสถานภาพ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ผลการวิจัยพบว่า

1) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน รองลงมาคือ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านสื่อการเรียนการสอน

2) เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4) เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Mc Cathy (1971, 705 A อ้างถึงใน พระมหากิติลักษณ์ จักรแก้ว, 2553) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง บทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาในรัฐนิวเจอร์ซีย์ (New Jersey) จากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชาและครู ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มครูมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการเกี่ยวข้องกับบทบาทในการบริหารงานวิชาการและความรับผิดชอบในการตัดสินใจของคณะกรรมการ นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีความเห็นตรงกันว่า ผู้บริหารโรงเรียนควรมีบทบาทที่มีความรับผิดชอบและบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพ

Chester (1996, p.413 อ้างถึงใน พระมหากิติลักษณ์ จักรแก้ว, 2553) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารการศึกษาทั่วประเทศสหรัฐอเมริกา ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมที่ทำให้การบริหารงานวิชาการมีประสิทธิภาพสูง คือ การส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ความสามารถเพิ่มขึ้น เช่น การส่งเสริมให้ครูใช้เทคนิคการสอนหลากหลายวิธี ให้คณะครูมีส่วนร่วมในการวางแผนจัดอบรม สาธิตวิธีสอน เพื่อให้ครูคุ้นเคยกับแบบการสอนต่างๆ และจัดให้มีการอบรมความรู้เกี่ยวกับวิชาการศึกษาเพิ่มเติมแก่ครู ส่งเสริมให้ครูอ่านหนังสือหรือบทความเกี่ยวกับวิชาครูเพื่อปรับปรุงเทคนิคการสอน

Taff (1997, p.2486-A) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การรับรู้ของครูเกี่ยวกับบทบาท พฤติกรรมของผู้บริหาร โรงเรียนและความสำเร็จของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนมีผลต่อความสำเร็จของโรงเรียน

Kagan (2003, p.73) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้วยการเล่นเป็นกลุ่มกับนักเรียนที่มีปัญหาทางทักษะภาษา ผลการวิจัยพบว่า การแสดงออกทางทักษะการพูดและสามารถลดความวิตกกังวลของผู้เรียนได้

Tzuo (2004, p.189) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง ธรรมชาติของการกำกับดูแลของครู ผู้สอนและความเป็นอิสระของนักเรียนในชั้นเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผลการวิจัยพบว่า ในการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนนั้น สิ่งที่มีผลต่อการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน คือ การควบคุมของครู และการให้อิสระกับผู้เรียน

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก ในครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

- 3.1 ประชากร
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
- 3.4 วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย โดยวิธีวิจัยเชิงปริมาณ

3.1.1 ประชากร ที่ใช้ในการตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ครูในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก จำนวน 3 แห่ง จำนวน 176 คน ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ประชากรที่ใช้ในการตอบแบบสอบถาม

ลำดับที่	สถานศึกษา	ครู (คน)
1	วิทยาลัยเทคนิคนครนายก	95
2	วิทยาลัยการอาชีพนครนายก	47
3	วิทยาลัยการอาชีพองครักษ์	34
	รวม	176

3.1.2 ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ ในการวิจัยเชิงคุณภาพผู้วิจัยได้กำหนดผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก สถานศึกษาละ 2 คน จำนวน 6 คน ดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์

ลำดับที่	สถานศึกษา	ผู้บริหาร (คน)
1.	วิทยาลัยเทคนิคนครนายก	2
2.	วิทยาลัยการอาชีพนครนายก	2
3.	วิทยาลัยการอาชีพองครักษ์	2
รวม		6

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการวิจัย 2 ชนิด ได้แก่

3.2.1 แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยสอบถามเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก แบบสอบถามนี้ประกอบด้วย ข้อคำถาม 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) สอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก จำนวน 3 ด้าน ประกอบด้วยข้อคำถาม จำนวน 16 ข้อ จำแนกเป็นรายด้าน ดังนี้

- 1) ด้านบทบาทในการวางแผนการเรียนการสอน จำนวน 7 ข้อ
- 2) ด้านบทบาทในการนิเทศภายใน กำกับ ติดตามผลการเรียนการสอน จำนวน 4 ข้อ
- 3) ด้านบทบาทในการประเมินผลการเรียนการสอน จำนวน 5 ข้อ

ลักษณะแบบสอบถามในตอนที่ 3 เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) โดยกำหนดตัวเลือกไว้ 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert's five scale) ดังนี้

- 5 หมายถึง บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากที่สุด
- 4 หมายถึง บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมาก
- 3 หมายถึง บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญปานกลาง

2 หมายถึง บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้
ให้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญน้อย

1 หมายถึง บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้
ให้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญน้อยที่สุด

3.2.2 แบบสัมภาษณ์ (Interview) แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 แนวทางในการพัฒนาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัด
กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก 3 ด้าน
คือ 1) ด้านบทบาทในการวางแผนการเรียนการสอน 2) ด้านบทบาทในการนิเทศภายใน กำกับ ติดตาม
ผลการเรียนการสอน 3) ด้านบทบาทในการประเมินผลการเรียนการสอน

3.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

3.3.1 ข้อมูลที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถาม มีขั้นตอนและวิธีการสร้าง ดังนี้

3.3.1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ ในเรื่อง บทบาทผู้บริหารสถาน
ศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา
จังหวัดนครนายก

3.3.1.2 กำหนดนิยามศัพท์ เพื่อสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

3.3.1.3 สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดการวิจัย

3.3.1.4 ร่าง แบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจ
แก้ไขเนื้อหาและข้อเสนอแนะ และสำนวนภาษาที่ใช้ ตลอดจนความถูกต้องเหมาะสมตามจุดมุ่งหมาย
ของการวิจัย

3.3.1.5 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ แล้วนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ได้ดำเนินการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อ
คำถามกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการวัด (Item Objective Congruence: IOC) ความครอบคลุมของข้อคำถาม
และความชัดเจนของภาษา โดยมีเกณฑ์ในการให้คะแนน ดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความตรงตามเนื้อหา

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความตรงตามเนื้อหา

- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่มีความตรงตามเนื้อหา

$$\text{สูตร IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC หมายถึง ค่าดัชนีความสอดคล้อง
 $\sum R$ หมายถึง ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
 N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์การพิจารณาเลือกข้อคำถาม โดยพิจารณาจากข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ถ้าข้อคำถามใดมีค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า 0.50 ต้องนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยได้ตรวจสอบแบบสอบถามทั้ง 3 ด้าน คือ 1) ด้านบทบาทในการวางแผนการเรียนการสอน มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.9 2) ด้านบทบาทในการนิเทศภายใน กำกับ ติดตามผลการเรียนการสอน มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.9 3) ด้านบทบาทในการประเมินผลการเรียนการสอน มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.0

3.3.1.6 นำแบบสอบถามไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับประชากรครูในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก ต่อไป

3.3.2 ข้อมูลที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์ มีขั้นตอนและวิธีการสร้าง ดังนี้

3.3.2.1 นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม จากค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean : μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: σ) จากแบบสอบถามการวิเคราะห์รายด้านค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

3.3.2.2 ร่าง แบบสัมภาษณ์เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจแก้ไขเนื้อหาและข้อเสนอแนะ และสำนวนภาษาที่ใช้ ตลอดจนความถูกต้องเหมาะสมตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย

3.3.2.3 นำแบบสัมภาษณ์ ไปใช้เก็บข้อมูลกับผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก สถานศึกษาละ 2 คน รวม 6 คน

3.4 วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ดังนี้

3.4.1 ติดต่อจัดทำหนังสือราชการจากงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการจัดส่งไปรษณีย์

3.4.2 รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก แล้วตรวจแบบสอบถามว่า ผู้ให้ข้อมูลตอบครบทุกข้อหรือไม่ และอยู่ในสภาพสมบูรณ์ทั้งหมดก็ชุด

แล้วนำมาคิดเป็นร้อยละ ซึ่งผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมกลับคืนมาได้ทั้งหมด จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00

3.4.3 การเก็บข้อมูลการสัมภาษณ์ (Unstructured Interview) ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล โดยกำหนดวันเวลาที่เข้าสัมภาษณ์ผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก สถานศึกษาละ 2 คน รวม 6 คน และผู้วิจัยได้ดำเนินการเข้าสัมภาษณ์ตามวันเวลาที่กำหนด จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00

3.4.4 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ นำผลข้อมูลมาวิเคราะห์

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ สถิติจากโปรแกรมสำเร็จรูปที่ผู้วิจัยเลือกใช้ในการวิเคราะห์ผลการประเมินในครั้งนี้

3.5.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item Objectives Congruence : IOC)

3.5.2 สถิติพื้นฐานที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติพื้นฐานวิเคราะห์ค่าความถี่ (Frequency) และ ค่าร้อยละ (Percentage)

3.5.3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ผลบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก โดยใช้สถิติมัชฌิมเลขคณิตวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean : μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: σ) จากแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ นำค่าเฉลี่ยที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์ กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้

4.51 – 5.00	หมายถึง	บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก อยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก อยู่ในระดับมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก อยู่ในระดับปานกลาง

- 1.51 – 2.50 หมายถึง บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัด
กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษา
สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก อยู่ในระดับน้อย
- 1.00 – 1.50 หมายถึง บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัด
กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษา
สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.5.4 ในการวิเคราะห์แนวทางในการพัฒนาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริม
การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก
ที่ได้จากแบบสัมภาษณ์นำมาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) และตั้งเคราะห์ข้อมูลเป็น
ความเรียง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่อง บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ทางสถิติเพื่อใช้ในการความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์และอักษรย่อต่อไปนี้ คือ

N แทน ประชากร

μ แทน ค่าเฉลี่ย

σ แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 วิเคราะห์บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก

ตอนที่ 3 วิเคราะห์แนวทางในการพัฒนาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ครูที่เป็นประชากร จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ดังตามรางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของครูที่เป็นประชากร จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และ ประสบการณ์ทำงาน

(N = 176)

สถานภาพครู	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	99	56.20
หญิง	77	43.80
รวม	176	100.00
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	112	63.60
ปริญญาโท	64	36.40
รวม	176	100.00
ประสบการณ์ทำงาน		
น้อยกว่า 5 ปี	36	20.50
5 -10 ปี	47	26.70
11 – 15 ปี	39	22.20
16 ปี ขึ้นไป	54	30.70
รวม	176	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ประชากรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 56.20 การศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 63.60 ประสบการณ์ทำงาน 16 ปี ขึ้นไป จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 30.70

ตอนที่ 2 วิเคราะห์บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก

ผลการวิเคราะห์บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก เป็นไปตามตารางที่ 4.2 – 4.5

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก ในภาพรวม และรายด้าน

(N = 176)

บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้	μ	σ	ระดับการดำเนินการ
ด้านบทบาทในการวางแผนการเรียนการสอน	4.14	0.61	มาก
ด้านบทบาทในการนิเทศภายใน กำกับ ติดตามผล การเรียนการสอน	4.19	0.64	มาก
ด้านบทบาทในการประเมินผลการเรียนการสอน	4.30	0.62	มาก
รวม	4.21	0.58	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.21, \sigma=0.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบทบาทในการประเมินผลการเรียนการสอน ($\mu =4.30, \sigma =0.62$) มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา ด้านบทบาทในการนิเทศภายใน กำกับ ติดตามผลการเรียนการสอน ($\mu =4.19, \sigma =0.64$) และด้านบทบาทในการวางแผนการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu =4.14, \sigma =0.61$)

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก ด้านบทบาทในการวางแผนการเรียนการสอน

(N = 176)

ด้านบทบาทในการวางแผนการเรียนการสอน	μ	σ	ระดับการดำเนินการ
1. ผู้บริหารมีการวางแผนเพื่อกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนการสอน	4.30	0.67	มาก
2. ผู้บริหารมีการวางแผนเพื่อกำหนดเทคนิค มาตรการ รายละเอียดในการจัดการเรียนการสอน	4.08	0.77	มาก
3. ผู้บริหารจัดทำแผนงาน โครงการ กำหนดวิธีดำเนินงาน ทั้งในด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน	4.18	0.80	มาก
4. ผู้บริหารจัดทำแผนงาน โครงการ กำหนดวิธีดำเนินงาน ทั้งในด้านบรรยากาศและสภาพแวดล้อม	4.04	0.85	มาก
5. ผู้บริหารจัดทำแผนงาน โครงการ กำหนดวิธีดำเนินงาน ทั้งในด้านสื่อวัสดุอุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้	4.03	0.84	มาก
6. ผู้บริหารจัดทำแผนงาน โครงการ กำหนดวิธีดำเนินงาน ทั้งในด้านครูและบุคลากร	4.16	0.74	มาก
7. ผู้บริหารจัดทำแผนงาน โครงการ กำหนดวิธีดำเนินงาน ทั้งในด้านงบประมาณ	4.21	0.79	มาก
รวม	4.14	0.61	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก ด้านบทบาทในการวางแผนการเรียนการสอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.14, \sigma = 0.61$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารมีการวางแผนเพื่อกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\mu = 4.30, \sigma = 0.67$) รองลงมา ผู้บริหารจัดทำแผนงานโครงการ กำหนดวิธีดำเนินงานทั้งในด้านงบประมาณ ($\mu = 4.21, \sigma = 0.79$) และผู้บริหารจัดทำแผนงานโครงการ กำหนดวิธีดำเนินงานทั้งในด้านสื่อวัสดุอุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 4.03, \sigma = 0.84$)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก ด้านบทบาทในการนิเทศภายใน กำกับ ติดตามผล การเรียนการสอน

(N = 176)

ด้านบทบาทในการนิเทศภายใน กำกับ ติดตามผลการเรียนการสอน	μ	σ	ระดับการดำเนินการ
1. ผู้บริหารมีกระบวนการควบคุมที่มุ่งเน้นกระทำให้เกิดผลสำเร็จโดยตรวจตรา ติดตามอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ	4.14	0.78	มาก
2. ผู้บริหารมีกระบวนการ กำกับ ติดตามผลการเรียนการสอนตามบรรทัดตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้	4.20	0.71	มาก
3. หากผู้บริหารเห็นว่าสิ่งที่คาดหวังอาจไม่สำเร็จเรียบร้อยก็จะให้คำแนะนำชี้แนะในการดำเนินการแก้ไข	4.20	0.78	มาก
4. ผู้บริหารมีกระบวนการ กำกับ ติดตามผลการเรียนการสอนตามแผนที่ได้กำหนดไว้	4.23	0.75	มาก
รวม	4.19	0.64	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก ด้านบทบาทในการนิเทศภายใน กำกับ ติดตามผลการเรียนการสอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.19$, $\sigma = 0.64$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารมีกระบวนการ กำกับ ติดตามผลการเรียนการสอนตามแผนที่ได้กำหนดไว้ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\mu = 4.23$, $\sigma = 0.75$) รองลงมา ผู้บริหารมีกระบวนการ กำกับ ติดตามผลการเรียนการสอนตามบรรทัดตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ($\mu = 4.20$, $\sigma = 0.71$) และผู้บริหารมีกระบวนการควบคุมที่มุ่งเน้นกระทำให้เกิดผลสำเร็จโดยตรวจตรา ติดตามอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 4.14$, $\sigma = 0.78$)

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก ด้านบทบาทในการประเมินผลการเรียนการสอน

(N = 176)

ด้านบทบาทในการประเมินผลการเรียนการสอน	μ	σ	ระดับการดำเนินการ
1. ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการประเมินผลการเรียนการสอน	4.35	0.70	มาก
2. ผู้บริหารมีกระบวนการส่งเสริมการประเมินผลการเรียนการสอนที่เหมาะสม	4.32	0.70	มาก
3. ผู้บริหารมีกระบวนการสนับสนุนการประเมินผลการเรียนการสอนที่เหมาะสม	4.21	0.81	มาก
4. ผู้บริหารเน้นการวัดและประเมินผลการเรียนรู้แบบหลากหลาย	4.30	0.71	มาก
5. ผู้บริหารส่งเสริมการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามสภาพจริง	4.34	0.74	มาก
รวม	4.30	0.62	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก ด้านบทบาทในการประเมินผลการเรียนการสอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.30, \sigma = 0.62$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการประเมินผลการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\mu = 4.35, \sigma = 0.70$) รองลงมา ผู้บริหารส่งเสริมการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามสภาพจริง ($\mu = 4.34, \sigma = 0.74$) และผู้บริหารมีกระบวนการสนับสนุนการประเมินผลการเรียนการสอนที่เหมาะสม มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 4.21, \sigma = 0.81$)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์แนวทางในการพัฒนาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญสามารถสรุปแนวทางในการพัฒนาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก ได้ดังนี้

แนวทางในการพัฒนาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1) ด้านบทบาทในการวางแผนการเรียนการสอน ในประเด็นผู้บริหารจัดทำแผนงาน โครงการ กำหนดวิธีดำเนินงาน ทั้งในด้านสื่อวัสดุอุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้

ควรมีการจัดทำแผนงานในการจัดหาวัสดุ สื่อ อุปกรณ์ เอกสาร หนังสือ สิ่งพิมพ์ต่างๆ ติดตั้งสื่อและอินเทอร์เน็ตให้ครบทุกห้องเรียน เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมต่อการศึกษาค้นคว้า รวมถึงการจัดหาวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถด้านการผลิตสื่อมาให้ความรู้แก่ครูในสถานศึกษา เพื่อให้ครูนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนและสอดคล้องกับเนื้อหาในบทเรียน

2) ด้านบทบาทในการนิเทศภายใน กำกับ ติดตามผลการเรียนการสอน ในประเด็นผู้บริหารมีกระบวนการควบคุมที่มุ่งเน้นกระทำให้เกิดผลสำเร็จ โดยตรวจตรา ติดตามอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

ควรมีการประชุมเพื่อวางแผนดำเนินงานด้านกรนิเทศการจัดการเรียนการสอน เช่น การแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศการเรียนการสอน โดยมีผู้บริหารฝ่ายวิชาการและครูผู้สอนตามความเหมาะสม มีการจัดทำคู่มือการนิเทศ เครื่องมือการนิเทศ การจัดทำปฏิทิน แผนงานการนิเทศ โดยเลือกใช้รูปแบบการนิเทศที่เหมาะสมตามสภาพและบริบทของสถานศึกษา มีการนำผลการนิเทศมาวิเคราะห์เพื่อวางแผนในการส่งเสริม ปรับปรุง แก้ไขการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและเขียนแผนการจัดการเรียนรู้อย่างไรให้สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้ดียิ่งขึ้น

3) ด้านบทบาทในการประเมินผลการเรียนการสอน ในประเด็นผู้บริหารมีกระบวนการสนับสนุนการประเมินผลการเรียนการสอนที่เหมาะสม

ควรมีการกำหนดโครงสร้าง หน้าที่ ความรับผิดชอบ ที่ชัดเจนในการประเมินผลการเรียนการสอน จัดทำคู่มือในการประเมินผลการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพจริงโดยใช้วิธีที่หลากหลายและมีการปรับปรุง แก้ไข เครื่องมือวัดและประเมินผลให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ โดยจัดหาเครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในการสร้างเครื่องมือ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัย เรื่อง บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามจากประชากรไปวิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก สรุปได้ดังนี้

5.1.1 ประชากรส่วนใหญ่มีเพศชาย รองลงมา เพศหญิง ระดับการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรี รองลงมา ปริญญาโท ประสบการณ์ทำงาน ส่วนใหญ่ 16 ปี ขึ้นไป รองลงมา 5-10 ปี

5.1.2 บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงตามลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านบทบาทในการประเมินผลการเรียนการสอน ด้านบทบาทในการนิเทศภายใน กำกับ ติดตามผลการเรียนการสอน และด้านบทบาทในการวางแผนการเรียนการสอน ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถอธิบายได้ ดังนี้

5.1.2.1 บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก ด้านบทบาทในการวางแผนการเรียนการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารมีการวางแผนเพื่อกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ผู้บริหารจัดทำแผนงาน โครงการ กำหนดวิธีดำเนินงานทั้งในด้านงบประมาณ และผู้บริหารจัดทำแผนงาน โครงการ กำหนดวิธีดำเนินงาน ทั้งในด้านสื่อวัสดุอุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

5.1.2.2 บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก ด้านบทบาทในการนิเทศภายใน กำกับ ติดตามผลการเรียนการสอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารมีกระบวนการ กำกับ ติดตามผลการเรียนการสอนตามแผนที่ได้กำหนดไว้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา

ผู้บริหารมีกระบวนการ กำกับ ติดตามผลการเรียนการสอน ตามบรรลุตตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และผู้บริหารมีกระบวนการควบคุมที่มุ่งเน้นกระทำให้เกิดผลสำเร็จโดยตรวจตรา ติดตามอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

5.1.2.3 บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก ด้านบทบาทในการประเมินผลการเรียนการสอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการประเมินผลการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา ผู้บริหารส่งเสริมการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามสภาพจริง และผู้บริหารมีกระบวนการสนับสนุนการประเมินผลการเรียนการสอนที่เหมาะสม มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

5.1.3 แนวทางในการพัฒนาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

5.1.3.1 ด้านบทบาทในการวางแผนการเรียนการสอน

ควรมีการจัดทำแผนงานในการจัดหาวัสดุ สื่อ อุปกรณ์ เอกสาร หนังสือ สิ่งพิมพ์ต่างๆ ติดตั้งสื่อและอินเทอร์เน็ต ให้ครบทุกห้องเรียน เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมต่อการศึกษาค้นคว้ารวมถึงการจัดหาวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถด้านการผลิตสื่อมาให้ความรู้แก่ครูในสถานศึกษาเพื่อให้ครูนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนและสอดคล้องกับเนื้อหาในบทเรียน

5.1.3.2 ด้านบทบาทในการนิเทศภายใน กำกับ ติดตามผลการเรียนการสอน

ควรมีการประชุมเพื่อวางแผนดำเนินงานด้านการนิเทศการจัดการเรียนการสอน เช่น การแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศการเรียนการสอน โดยมีผู้บริหารฝ่ายวิชาการและครูผู้สอนตามความเหมาะสม มีการจัดทำคู่มือการนิเทศ เครื่องมือการนิเทศ การจัดทำปฏิทิน แผนงานการนิเทศ โดยเลือกใช้รูปแบบการนิเทศที่เหมาะสมตามสภาพและบริบทของสถานศึกษา มีการนำผลการนิเทศมาวิเคราะห์เพื่อวางแผนในการส่งเสริม ปรับปรุง แก้ไขการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้อย่างไรให้สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้ดียิ่งขึ้น

5.1.3.3 ด้านบทบาทในการประเมินผลการเรียนการสอน

ควรมีการกำหนดโครงสร้าง หน้าที่ ความรับผิดชอบ ที่ชัดเจนในการประเมินการเรียนการสอน จัดทำคู่มือในการประเมินผลการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพจริง

โดยใช้วิธีที่หลากหลายและมีการปรับปรุง แก่ไข เครื่องมือวัดและประเมินผลให้มีประสิทธิภาพ อยู่เสมอ โดยจัดหาเครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในการสร้างเครื่องมือ

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

5.2.1 บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็น เพราะผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้การจัดการเรียนการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญในการศึกษาประสบความสำเร็จ โดยผู้บริหารมีส่วนส่งเสริมให้ครูตระหนักใน วิธีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ร่วมวางแผนการเรียนการสอน ให้แรงเสริมขวัญ และกำลังใจแก่ครู ส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ และสนับสนุนให้ครูมีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อพัฒนาคุณภาพของ ผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุดม ธารณะ (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทผู้บริหาร สถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ งานวิจัยของ อุไรลักษณ์ วิบูลย์ชนมาศ (2555, น.35-36) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

5.2.2 บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก ด้านบทบาทในการวางแผนการเรียน การสอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาได้กำหนดแนวทางการ พัฒนาหลักสูตรให้มีความหลากหลาย กำหนดเป้าหมายแห่งความสำเร็จ วางแผนการจัดทำหลักสูตรที่ มีเนื้อหาและกิจกรรมที่สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียน จัดทำแผนส่งเสริมให้ครูจัด กิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการแก้ปัญหาต่างๆ และกำหนดนโยบาย

ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนได้สร้างความรู้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุทัย เถาว์พันธ์ (2550, น.75-76) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทในการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทในการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุไรวรรณ นัตรสูกางค์ (2550, น.123-124) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทผู้บริหาร โรงเรียนในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนเอกชนจังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนเอกชนมีความคิดเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

5.2.3 บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก ด้านบทบาทในการนิเทศภายใน กำกับติดตามผลการเรียนการสอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาอำนวยความสะดวกแก่ครูในการใช้แหล่งเรียนรู้ แหล่งวิทยากร ตรวจสอบติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากรทุกฝ่ายอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง และเอาใจใส่จัดหาแหล่งเรียนรู้ในชุมชนเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เขวง เพชรภา (2553) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุไรลักษณ์ วิบูลย์ชนมาศ (2555, น.33-35) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

5.2.4 บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก ด้านบทบาทในการประเมินผลการเรียนการสอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูนำผลการประเมินทุกครั้งมาปรับปรุงการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการที่หลากหลาย ส่งเสริมให้ครูจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับ

สภาพที่แท้จริง และส่งเสริมให้ครูและนักเรียนประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุไรวรรณ ฉัตรสุภางศ์ (2550, น.123-124) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนเอกชนจังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนเอกชนมีความคิดเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตติยา สิทธิศิลป์ (2556, น.80-85) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความคาดหวังของบุคลากรต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนสารภีพิทยาคม จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัย พบว่า บุคลากรมีความคาดหวังต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนสารภีพิทยาคม ด้านการบริหารและการจัดการ ด้านการส่งเสริมการเรียนการสอน ด้านการนิเทศภายในและด้านวัดผลและประเมินผล อยู่ในระดับมาก

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

5.3.1.1 ด้านบทบาทในการวางแผนการเรียนการสอน จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหารจัดทำแผนงานโครงการ กำหนดวิธีดำเนินงาน ทั้งในด้านสื่อวัสดุอุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ มีค่าต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารควรมีการจัดทำแผนงานในการจัดหาวัสดุ การจัดหาวัสดุ สื่อ อุปกรณ์ เอกสาร หนังสือ สิ่งพิมพ์ต่างๆ ติดตั้งสื่อและอินเตอร์เน็ตให้ครบทุกห้องเรียน เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมต่อการศึกษาค้นคว้า รวมถึงการจัดหาวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถด้านการผลิตสื่อมาให้ความรู้แก่ครูในเพื่อให้ครูนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนและสอดคล้องกับเนื้อหาในบทเรียน

5.3.1.2 ด้านบทบาทในการนิเทศภายใน กำกับ ติดตามผลการเรียนการสอน จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหารมีกระบวนการควบคุมที่มุ่งเน้นกระทำให้เกิดผลสำเร็จ โดยตรงตรา ติดตามอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ มีค่าต่ำสุด ดังนั้น ผู้บริหารควรมีการประชุมเพื่อวางแผนดำเนินงานด้านการนิเทศการจัดการเรียนการสอน เช่น การแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศการเรียนการสอน โดยมีผู้บริหารฝ่ายวิชาการและครูผู้สอนตามความเหมาะสม มีการจัดทำคู่มือการนิเทศ เครื่องมือการนิเทศ การจัดทำปฏิทิน แผนงานการนิเทศ โดยเลือกใช้รูปแบบการนิเทศที่เหมาะสมตามสภาพและบริบทของสถานศึกษา มีการนำผลการนิเทศมาวิเคราะห์เพื่อวางแผนในการส่งเสริม ปรับปรุง แก้ไขการจัดการ

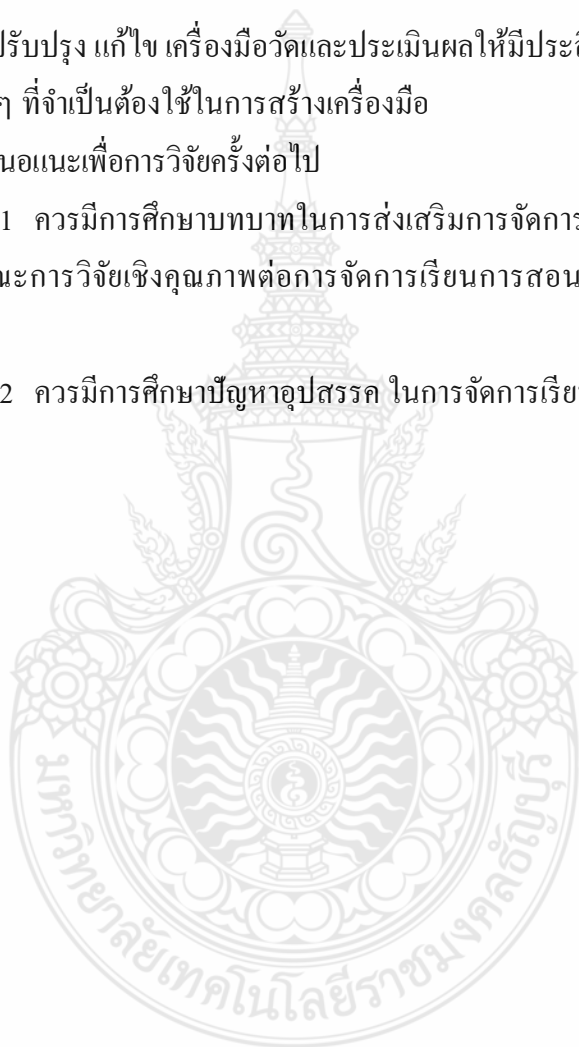
เรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้อย่างไรให้สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้ดียิ่งขึ้น

5.3.1.3 ด้านบทบาทในการประเมินผลการเรียนการสอน จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหารจัดทำแผนงาน โครงการ กำหนดวิธีดำเนินงาน ทั้งในด้านสื่อวัสดุอุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ มีค่าต่ำสุด ดังนั้น ผู้บริหารควรมีการกำหนดโครงสร้าง หน้าที่ ความรับผิดชอบ ที่ชัดเจนในการประเมินผลการเรียนการสอน จัดทำคู่มือในการประเมินผลการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพจริงโดยใช้วิธีที่หลากหลายและมีการปรับปรุง แก้ไข เครื่องมือวัดและประเมินผลให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ โดยจัดหาเครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในการสร้างเครื่องมือ

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรมีการศึกษายบทบาทในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในลักษณะการวิจัยเชิงคุณภาพต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาต่อไป

5.3.2.2 ควรมีการศึกษายปัญหาอุปสรรค ในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูต่อไป

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ.
- จำนง อคิวัฒน์สิทธิ์ และคณะ. (2551). สังคมวิทยา (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชวลิต เจนเจริญ. (2553). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนอำเภอปะลา จังหวัดบุรีรัมย์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย).
- เขวง เพชรภา. (2553). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 3. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย).
- ธนิดา รัตนพันธ์. (2551). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาต่อการพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี).
- นฤมล จินตพัฒนากิจ. (2555). **Family Life Cycle**. [ม.ป.ท.].
- ประเวศ วะสี. (2542). ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด. กรุงเทพฯ: คุรุสภา ลาดพร้าว.
- ปิยะวรรณ สายเพ็ชร. (2557). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยปทุมธานี).
- พรณรัตน์ คลชนเจริญวัฒน์. (2558). บทบาทการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่าย ส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษากลุ่มที่ 5 อำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษাপทุมธานี เขต 1. (สารนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยปทุมธานี).
- มงคล นาฎกระสูตร. (2561). **ทฤษฎีสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา**. สืบค้นจาก <https://www.scribd.com/document/18009834/ทฤษฎีทางสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา>
- รพีพรรณ สุวรรณณัฐโชติ. (2550). สังคมวิทยา. สงขลา: ไทยนา.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- รัตติยา สิทธิศิลป์. (2556). ความคาดหวังของบุคลากรต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนสารภีพิทยาคม จังหวัดเชียงใหม่. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- ศศิธรดา แพงไทย. (2559). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
- สิรินภา จงท่ามา. (2560). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้อที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนเอกชนในกำกับของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิษฐ์ เขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาภูมิราชวิทยาลัย).
- สุภาพร ศรีสุระ. (2557). บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง).
- ไสว สายยศ. (2552). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการสนับสนุนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์).
- อมรรัตน์ เรืองสกุลพัฒนา. (2551). หลัทธิวารสารสนเทศ (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: เรืองแสงการพิมพ์.
- อรุณี เวียงแสง และคณะ. (2550). การติดตามและประเมินผลแบบมีส่วนร่วม (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: พิสิษฐ์ไทย ออฟเซต.
- อุดม ธารณะ. (2553). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร).
- อุทัย เถาว์พันธ์. (2550). บทบาทในการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 3. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย).
- อัจฉรา วิรุทธิ. (2553). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1-3. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย).

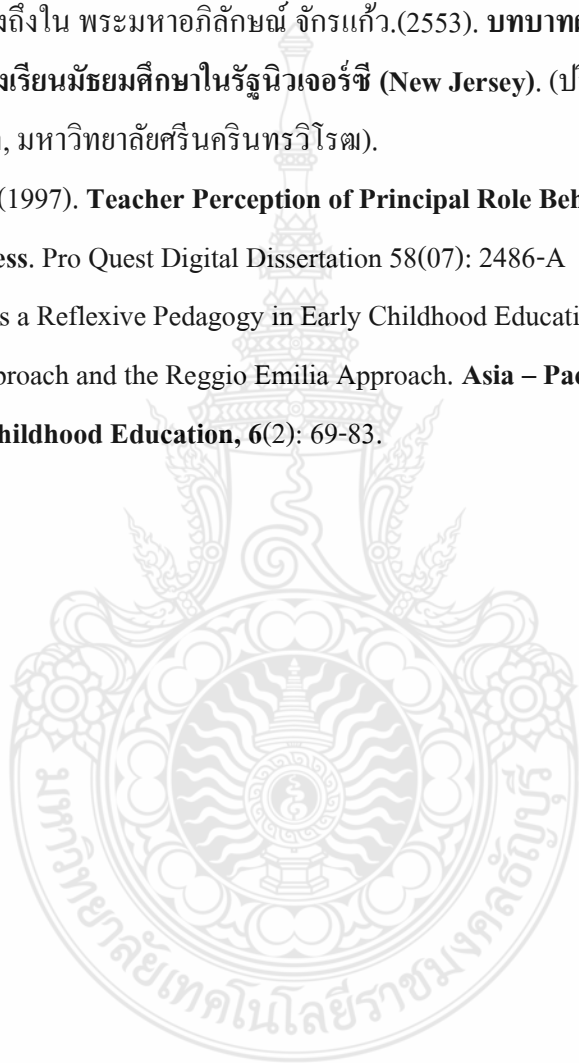

บรรณานุกรม (ต่อ)

- อุไรวรรณ ถัตรสุภางค์. (2550). บทบาทผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนเอกชนจังหวัดสมุทรปราการ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาชิราช).
- อุไรลักษณ์ วิบูลย์ชนมาศ. (2555). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษานครราชสีมา เขต 7. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์).
- Allport, Gordon W. All port, Gordon W (2009). อ้างถึงใน อ้อมใจ วงษ์มณฑา. (2555). ความคาดหวังของผู้บริหาร บุคลากร และนักศึกษาต่อบทบาทการส่งเสริมการบริหารงานเอกสาร ข้อมูลทางวัฒนธรรมของสถาบันวัฒนธรรมศึกษากัลยาณิวัฒนา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. (ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์).
- Berlesen, Cynthia diane. (1998). **The Sociology of Education : a systematic analysis** (3th ed.). Englewood cliffs, NJ: [n.p.].
- Berlo. (1996). อ้างถึงใน จีรวุฒิ เสนาคำ. (2549). แนวคิดคนพลัดถิ่นกับการศึกษาชาติพันธุ์ในว่าด้วยแนวทางการศึกษาชาติพันธุ์. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- Bloom, B. S. (1982). **Human Characteristics and School Learning**. New York: McGraw-Hill.
- Gorton. (1983). อ้างถึงใน วาสนา บุระพา. (2557). ความคาดหวังของผู้บริหาร บุคลากรและนักศึกษาต่อบทบาทการส่งเสริมการบริหารงานเอกสารข้อมูลทางวัฒนธรรมของสถาบันวัฒนธรรมศึกษากัลยาณิวัฒนา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี).
- Kagan, Suzi. (2003). “Short-term Child-Centered Play Therapy Training with School Counselors and Teachers in Israel”. Pro Quest Digital Dissertation DAI-A 64/06.
- Knezevick. (1984). อ้างถึงใน ภาณี อนันต์นำวี. (2551). หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: มนตรี, มิเกล กาไรชาบาล.
- Levingson. (1964). อ้างถึงใน ประเสริฐ ปอนถิ่น. (2551). พุทธธรรมกับงานสังคมสงเคราะห์. เชียงใหม่: ดาวคอมพิวกราฟิก.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Chester. (1996). อ้างถึงใน พระมหากิติลักษณ์ จักรแก้ว. (2553). **บทบาทผู้บริหารงานวิชาการของผู้บริหารทั่วประเทศสหรัฐอเมริกา**. (ปริชญานิพนธ์ปริชญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- Mc Cathy. (1971). อ้างถึงใน พระมหากิติลักษณ์ จักรแก้ว.(2553). **บทบาทผู้บริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในรัฐนิวเจอร์ซีย์ (New Jersey)**. (ปริชญานิพนธ์ปริชญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- Taff, Barry Charles. (1997). **Teacher Perception of Principal Role Behaviors of School Effectiveness**. Pro Quest Digital Dissertation 58(07): 2486-A
- Tzuo. (2012). Towards a Reflexive Pedagogy in Early Childhood Education : Interweaving the Project Approach and the Reggio Emilia Approach. **Asia – Pacific Journal of Research in Early Childhood Education**, 6(2): 69-83.

ภาคผนวก

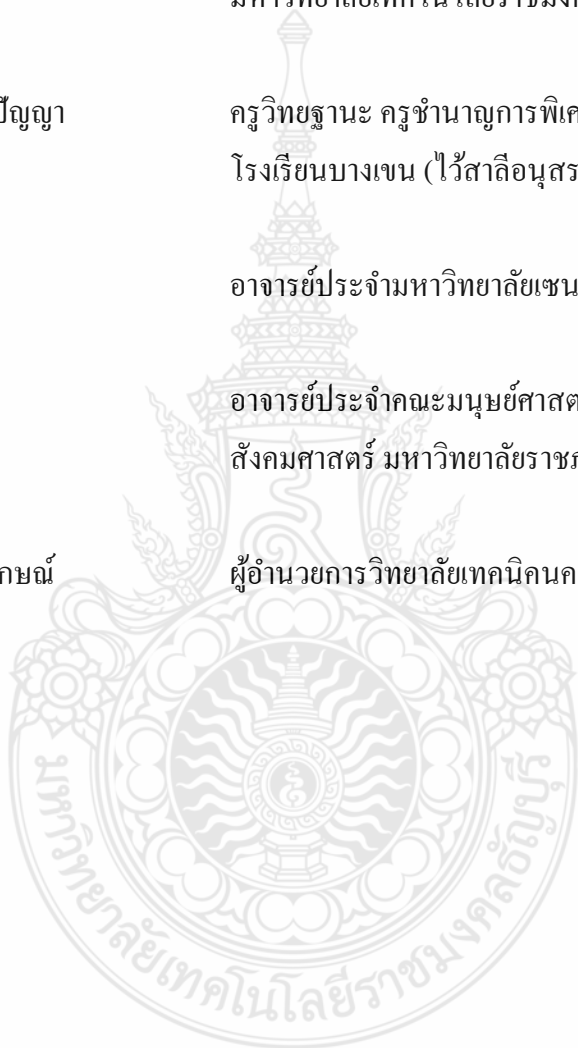

ภาคผนวก ก

- รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
- หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
- หนังสือขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเข้าเก็บข้อมูลงานวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. ดร.สุรัตน์ ขวัญบุญจันทร์ อาจารย์ประจำสาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา
ภาควิชาการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
2. ดร.อชิคุณ สิ้นชนาปัญญา ครูวิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบางเขน (ไว้ศาลีอนุสรณ์)
3. ดร.วิษณุ เป็รัมย์ม อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น
4. ดร.เสวียน เจนเขว่า อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
5. นายวิวรรธน์ วิไลลักษณ์ ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคนครนายก

ที่ ศธ 0578.02 / 00๗๖

คณะกรรมการอุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี 12110

๗ มกราคม 2562

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.อธิคุณ สินธนาปัญญา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางสาวสุรีพร แก้วโพธิ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติให้จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมลพรรณ เพชรสมบัติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถอย่างยิ่ง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังแนบมาพร้อมนี้ ให้แก่ นางสาวสุรีพร แก้วโพธิ์ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุทธิพร บุญส่ง)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา

โทรศัพท์ 0 2549 3209

โทรสาร 0 2549 3213

ที่ ศธ 0578.02 / 0027.1

คณะกรรมการอุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี 12110

๑๑ มกราคม 2562

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.วิษณุ เบี้ยวนิยม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางสาวสุวิพร แก้วโพธิ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติให้จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมลพรรณ เพชรสมบัติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถอย่างยิ่ง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังแนบมาพร้อมนี้ ให้แก่ นางสาวสุวิพร แก้วโพธิ์ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุทธิพร บุญส่ง)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา

โทรศัพท์ 0 2549 3209

โทรสาร 0 2549 3213

ที่ ศธ 0578.02/00๒๘.๒

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
พ.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี 12110

๑๑ มกราคม 2562

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.เสวียน เงินเขวี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางสาวสุรีพร แก้วโพธิ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติให้จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์พรรณ เพชรสมบัติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถอย่างดียิ่ง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังแนบมาพร้อมนี้ ให้แก่ นางสาวสุรีพร แก้วโพธิ์ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุทธิพร บุญส่ง)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา

โทรศัพท์ 0 2549 3209

โทรสาร 0 2549 3213

ที่ ศธ 0578.02 / 0088-3

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี 12110

๑๑ มกราคม 2562

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นายวิวรรณ วิไลลักษณ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางสาวสุวิพร แก้วโพธิ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติให้จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมลพรรณ เพชรสมบัติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถอย่างยิ่ง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังแนบมาพร้อมนี้ ให้แก่ นางสาวสุวิพร แก้วโพธิ์ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุทธิพร บุญส่ง)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา

โทรศัพท์ 0 2549 3209

โทรสาร 0 2549 3213

ที่ ศธ 0578.02 / 0209

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี 12110

27 กุมภาพันธ์ 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาปริญญาโทเข้าเก็บข้อมูลเพื่อประกอบการจัดทำวิทยานิพนธ์
เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคนครนายก
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางสาวสุรีพร แก้วโพธิ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติ ให้จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมลพรรณ เพชรสมบัติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านดำเนินการให้ นางสาวสุรีพร แก้วโพธิ์ เข้าทำการเก็บข้อมูลเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา โดยรายละเอียดในเรื่องเกี่ยวกับวัน และเวลา นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อประสานงานกับสถานศึกษาด้วยตนเองต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานนท์ นียมผล)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา

โทรศัพท์ 0 2549 3209

โทรสาร 0 2549 3213

ที่ ศธ 0578.02 / 0209.1

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี 12110

27 กุมภาพันธ์ 2562

เรื่อง ขออนุญาตให้ให้นักศึกษาปริญญาโทเข้าเก็บข้อมูลเพื่อประกอบการจัดทำวิทยานิพนธ์
เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพนครนายก
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางสาวสุรีพร แก้วโพธิ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติ ให้จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมลพรรณ เพชรสมบัติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขออนุญาตจากท่านดำเนินการให้ นางสาวสุรีพร แก้วโพธิ์ เข้าทำการเก็บข้อมูลเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา โดยรายละเอียดในเรื่องเกี่ยวกับวัน และเวลา นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อประสานงานกับสถานศึกษาด้วยตนเองต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานนท์ นิยมผล)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา
โทรศัพท์ 0 2549 3209
โทรสาร 0 2549 3213

ที่ ศธ 0578.02 / 0209.1

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี 12110

27 กุมภาพันธ์ 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาปริญญาโทเข้าเก็บข้อมูลเพื่อประกอบการจัดทำวิทยานิพนธ์
เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพองครักษ์
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางสาวสุรีพร แก้วโพธิ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติ ให้จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมลพรรณ เพชรสมบัติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านดำเนินการให้ นางสาวสุรีพร แก้วโพธิ์ เข้าทำการเก็บข้อมูลเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา โดยรายละเอียดในเรื่องเกี่ยวกับวัน และเวลา นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อประสานงานกับสถานศึกษาด้วยตนเองต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานนท์ นิยมผล)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา
โทรศัพท์ 0 2549 3209
โทรสาร 0 2549 3213

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบประเมินผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
เรื่อง บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ในสถานศึกษาดังกวดอชีวศึกษาจังหวัดนครนายก

คำชี้แจง : แบบประเมินความเที่ยงตรง (IOC) ของเครื่องมือการวิจัยเรื่อง บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาดังกวดอชีวศึกษาจังหวัดนครนายก เพื่อประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อคำถาม มีความเหมาะสมในการนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะทำการประเมินความเที่ยงตรง โดยได้กำหนด เกณฑ์ในการพิจารณาความเที่ยงตรง

- +1 = แน่ใจคำถามมีความเหมาะสม
0 = ไม่น่าใจคำถามมีความเหมาะสมหรือไม่
-1 = แน่ใจคำถามไม่มีความเหมาะสม

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ที่ตรงกับความเป็นจริงของตัวท่านมากที่สุด

1. เพศ

- ชาย หญิง

2. ระดับการศึกษา

- ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก

3. ประสบการณ์การทำงาน

- น้อยกว่า 5 ปี 5 - 10 ปี
 11 - 15 ปี 16 ปี ขึ้นไป

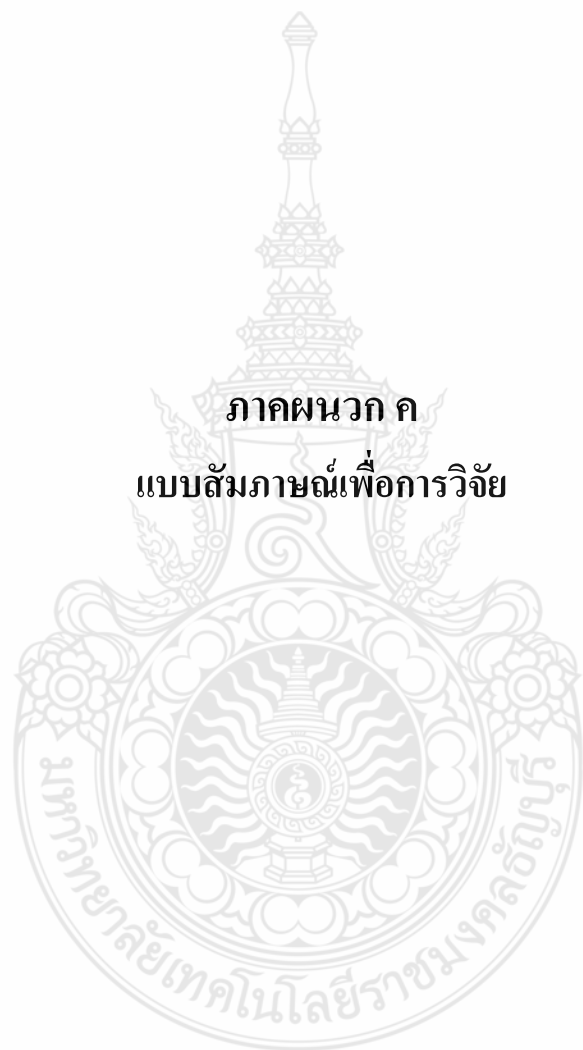
ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นของท่านว่าข้อความมีความสอดคล้องหรือถูกต้องเพียงใด

ข้อที่	ข้อความคำถามในแบบสอบถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		+1	0	-1	
บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
1. ด้านบทบาทในการวางแผนการเรียนการสอน					
1	ผู้บริหารมีการวางแผนเพื่อกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนการสอน				
2	ผู้บริหารมีการวางแผนเพื่อกำหนดเทคนิค มาตรการ รายละเอียดในการจัดการเรียนการสอน				
3	ผู้บริหารจัดทำแผนงาน โครงการ กำหนดวิธีดำเนินงานทั้งในด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน				
4	ผู้บริหารจัดทำแผนงาน โครงการ กำหนดวิธีดำเนินงานทั้งในด้านบรรยากาศและสภาพแวดล้อม				
5	ผู้บริหารจัดทำแผนงาน โครงการ กำหนดวิธีดำเนินงานทั้งในด้านสื่อวัสดุอุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้				
6	ผู้บริหารจัดทำแผนงาน โครงการ กำหนดวิธีดำเนินงานทั้งในด้านครูและบุคลากร				
7	ผู้บริหารจัดทำแผนงาน โครงการ กำหนดวิธีดำเนินงานทั้งในด้านงบประมาณ				

ข้อที่	ข้อความคำถามในแบบสอบถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		+1	0	-1	
2. ด้านบทบาทในการนิเทศภายใน กำกับ ติดตามผลการเรียนการสอน					
1	ผู้บริหารมีกระบวนการควบคุมที่มุ่งเน้นกระทำให้เกิดผลสำเร็จโดยตรวจตรา ติดตามอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ				
2	ผู้บริหารมีกระบวนการ กำกับ ติดตามผลการเรียนการสอนตามบรรทัดฐานเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้				
3	หากผู้บริหารเห็นว่าสิ่งที่คาดหวังอาจไม่สำเร็จเรียบร้อยก็จะให้คำแนะนำชี้แนะในการดำเนินการแก้ไข				
4	ผู้บริหารมีการกระบวนการกระบวนการ กำกับ ติดตามผลการเรียนการสอนตามแผนที่ได้กำหนดไว้				
3. ด้านบทบาทในการประเมินผลการเรียนการสอน					
1	ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการประเมินผลการเรียนการสอน				
2	ผู้บริหารมีกระบวนการส่งเสริมการประเมินผลการเรียนการสอนที่เหมาะสม				
3	ผู้บริหารมีกระบวนการสนับสนุนการประเมินผลการเรียนการสอนที่เหมาะสม				
4	ผู้บริหารให้เน้นการวัดและประเมินผลการเรียนรู้แบบหลากหลาย				
5	ผู้บริหารส่งเสริมการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามสภาพจริง				

ภาคผนวก ก
แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

แบบสัมภาษณ์เพื่อทำการวิจัย

เรื่อง บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก

.....

คำชี้แจง แบบสัมภาษณ์นี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก แบบสัมภาษณ์ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก มี 3 ด้าน คือ

1. ด้านบทบาทในการวางแผนการเรียนการสอน
2. ด้านบทบาทในการนิเทศภายใน กำกับ ติดตามผลการเรียนการสอน
3. ด้านบทบาทในการประเมินผลการเรียนการสอน

แบบสัมภาษณ์นี้ใช้เป็นข้อมูลในการทำวิจัยเท่านั้น ไม่มีผลต่อการบริหารงานและการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของท่านแต่อย่างใด

.....

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ชื่อ ..... นามสกุล.....

ประวัติการศึกษา

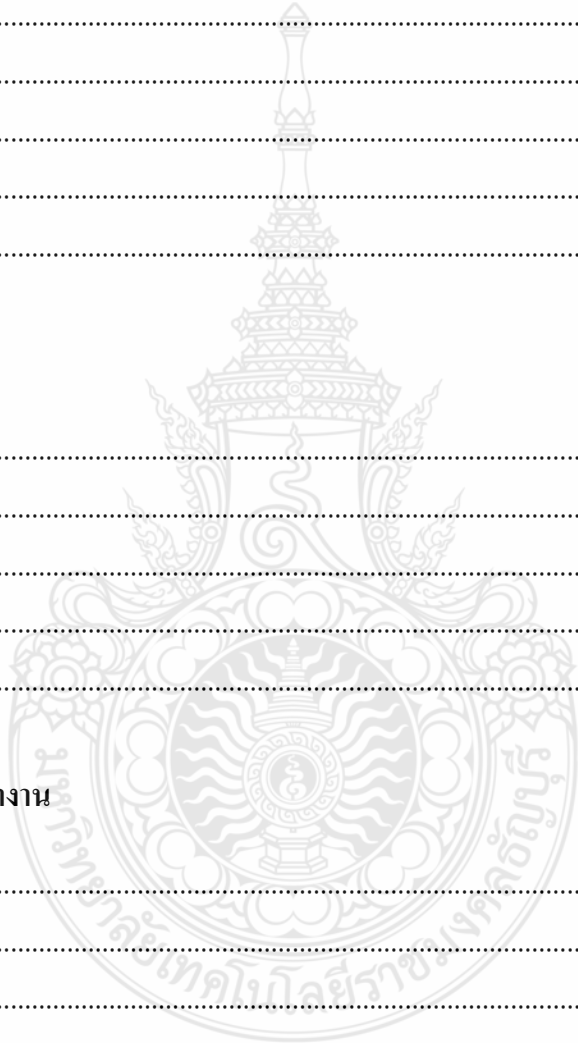
.....
.....
.....
.....

สถานที่ทำงาน

.....
.....
.....
.....

ประสบการณ์ในการทำงาน

.....
.....
.....
.....

ตอนที่ 2 แนวทางการสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก 3 ด้าน

1) ท่านคิดว่าผู้บริหารควรจะดำเนินการในเรื่องของการจัดทำแผนงาน โครงการ กำหนดวิธีดำเนินงาน ทั้งในด้านสื่อวัสดุอุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ได้อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

2) ท่านคิดว่าผู้บริหารควรจะดำเนินการในเรื่องกระบวนการควบคุมที่มุ่งเน้นกระทำให้เกิดผลสำเร็จโดยตรวจตรา ติดตามอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมออย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

3) ท่านคิดว่าผู้บริหารควรจะดำเนินการในเรื่องกระบวนการสนับสนุนการประเมินผลการเรียนการสอนที่เหมาะสม

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ง

คำอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา
ในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ข้อที่	ข้อความคำถามในแบบสอบถาม	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ คนที่					เฉลี่ย
		1	2	3	4	5	
ด้านบทบาทในการวางแผนการเรียนการสอน							
1	ผู้บริหารมีการวางแผนเพื่อกำหนดนโยบายและ วัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	1
2	ผู้บริหารมีการวางแผนเพื่อกำหนดเทคนิค มาตรการ รายละเอียดในการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	1
3	ผู้บริหารจัดทำแผนงาน โครงการ กำหนดวิธีดำเนินงาน ทั้งในด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	1
4	ผู้บริหารจัดทำแผนงาน โครงการ กำหนดวิธีดำเนินงาน ทั้งในด้านบรรยากาศและสภาพแวดล้อม	+1	+1	+1	0	+1	0.8
5	ผู้บริหารจัดทำแผนงาน โครงการ กำหนดวิธีดำเนินงาน ทั้งในด้านสื่อวัสดุอุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1
6	ผู้บริหารจัดทำแผนงาน โครงการ กำหนดวิธีดำเนินงาน ทั้งในด้านครูและบุคลากร	+1	0	+1	+1	+1	0.8
7	ผู้บริหารจัดทำแผนงาน โครงการ กำหนดวิธีดำเนินงาน ทั้งในด้านงบประมาณ	+1	+1	+1	+1	+1	1
รวมค่าความเชื่อมั่นบทบาทในการวางแผนการเรียนการสอน							0.9

ข้อที่	ข้อความคำถามในแบบสอบถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					เฉลี่ย
		1	2	3	4	5	
ด้านบทบาทในการนิเทศภายใน กำกับ ติดตามผลการเรียนการสอน							
1	ผู้บริหารมีกระบวนการควบคุมที่มุ่งเน้นกระทำให้เกิดผลสำเร็จโดยตรวจตรา ติดตามอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	1
2	ผู้บริหารมีกระบวนการ กำกับ ติดตามผลการเรียนการสอนตามบรรทัดฐานเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้	+1	+1	0	+1	+1	0.8
3	หากผู้บริหารเห็นว่าสิ่งที่คาดหวังอาจไม่สำเร็จ เรียบร้อยก็จะให้คำแนะนำชี้แนะในการดำเนินการแก้ไข	+1	+1	+1	+1	+1	1
4	ผู้บริหารมีกระบวนการ กำกับ ติดตามผลการเรียนการสอนตามแผนที่ได้กำหนดไว้	0	+1	+1	+1	+1	0.8
รวมค่าความเชื่อมั่นบทบาทในการนิเทศภายใน กำกับ ติดตามผลการเรียนการสอน							0.9
ด้านบทบาทในการประเมินผลการเรียนการสอน							
1	ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการประเมินผลการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	1
2	ผู้บริหารมีกระบวนการส่งเสริมการประเมินผลการเรียนการสอนที่เหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1
3	ผู้บริหารมีกระบวนการสนับสนุนการประเมินผลการเรียนการสอนที่เหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1
4	ผู้บริหารเน้นการวัดและประเมินผลการเรียนรู้แบบหลากหลาย	+1	+1	+1	+1	+1	1
5	ผู้บริหารส่งเสริมการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามสภาพจริง	+1	+1	+1	+1	+1	1
รวมค่าความเชื่อมั่นบทบาทในการประเมินผลการเรียนการสอน							1

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - นามสกุล	นางสาวสุรีพร แก้วโพธิ์
วัน เดือน ปีเกิด	5 มกราคม 2526
ที่อยู่	บ้านเลขที่ ข1-085/107 ถนนไชยพันธ์ ตำบลนครนายก อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก 26000
การศึกษา	ปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขา วิทยาการคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ปริญญาตรี ศึกษาศาสตร์บัณฑิต สาขา มัธยมศึกษา - คณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ปริญญาโท ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ประสบการณ์ทำงาน	
พ.ศ.2556 - 2558	ครูผู้ช่วย วิทยาลัยศิลปหัตถกรรมกรุงเทพ
พ.ศ.2558 - ปัจจุบัน	ครู คศ.1 วิทยาลัยเทคนิคนครนายก
โทรศัพท์	061-3516932
อีเมล	sureporn_k@mail.rmutt.ac.th

